

SPIŠSKOBELIANSKY SPRAVODAJ 3

20. ročník | www.spisskabela.sk | október 2022

XVIII. SPIŠSKÝ ZEMIAKARSKÝ JARMOK

Voľby do orgánov samosprávy obcí a voľby do orgánov samosprávnych krajov v roku 2022 - INFORMÁCIA O SPÔSOBE HLASOVANIA

Volič môže voliť len v obci svojho trvalého pobytu vo volebnom okrsku, v ktorého zozname voličov je zapísaný.

Volič je povinný po príchode do volebnej miestnosti preukázať okrskovej volebnej komisii svoju totožnosť predložením občianskeho preukazu alebo dokladu o pobyte pre cudzinca.

Okrsková volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov pre voľby do orgánov samosprávnych krajov a vydá voličovi prázdnu modrú obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta) a dva hlasovacie lístky s modrými pruhmi - jeden hlasovací lístok pre voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja a jeden hlasovací lístok pre voľby predsedu samosprávneho kraja. Potom okrsková volebná komisia zakrúžkuje poradové číslo voliča v zozname voličov pre voľby do orgánov samosprávy obcí a vydá voličovi prázdnu bielu obálku opatrenú odtlačkom úradnej pečiatky obce (mesta) a dva biele hlasovacie lístky - jeden hlasovací lístok pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a jeden hlasovací lístok pre voľby starostu obce (primátora mesta).

Prevzatie hlasovacích lístkov a obálky potvrdí volič osobitne v každom zozname voličov vlastnoručným podpisom.

Každý volič sa musí pred hlasovaním odobrať do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov. Voličovi, ktorý nevstúpi do osobitného priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov, okrsková volebná komisia hlasovanie neumožní.

Na hlasovacom lístku pre voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja môže volič zakrúžkovať najviac toľko poradových čísiel kandidátov, koľko poslancov má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených (počet poslancov, ktorý sa volí vo volebnom obvode je uvedený na hlasovacom lístku).

Na hlasovacom lístku pre voľby predsedu samosprávneho kraja môže volič zakrúžkovať poradové číslo len jedného kandidáta.

V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič **do modrej obálky hlasovací lístok pre voľby do zastupiteľstva samosprávneho kraja a hlasovací lístok pre voľby predsedu samosprávneho kraja.**

Na hlasovacom lístku pre voľby poslancov obecného (mestského) zastupiteľstva môže volič zakrúžkovať najviac toľko poradových čísiel kandidátov, koľko poslancov má byť v príslušnom volebnom obvode zvolených (počet poslancov, ktorý sa volí vo volebnom obvode je uvedený na hlasovacom lístku).

Na hlasovacom lístku pre voľby starostu obce (primátora mesta) môže volič zakrúžkovať poradové číslo len jedného kandidáta.

V osobitnom priestore určenom na úpravu hlasovacích lístkov vloží volič **do bielej obálky hlasovací lístok pre voľby do obecného (mestského) zastupiteľstva a hlasovací lístok pre voľby starostu obce (primátora mesta).**

Ak volič vloží hlasovací lístok do nesprávnej obálky je takýto hlasovací lístok n e p l a t n ý.

Na požiadanie voliča mu okrsková volebná komisia vydá za nesprávne upravené hlasovacie lístky iné. Nesprávne upravené hlasovacie lístky vloží volič do schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov.

Volič, ktorý nemôže sám upraviť hlasovací lístok pre zdravotné postihnutie alebo preto, že nemôže čítať alebo písať a oznámi pred hlasovaním túto skutočnosť okrskovej volebnej komisii, má právo vziať so sebou do priestoru určeného na úpravu hlasovacích lístkov inú spôsobilú osobu, aby podľa jeho pokynov a zákona upravila hlasovací lístok a vložila do obálky. Obidve osoby pred vstupom do osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov člen okrskovej volebnej komisie poučí o spôsobe hlasovania a o skutkovej podstate trestného činu marenia prípravy a priebehu volieb a o skutkovej podstate trestného činu volebnej korupcie. **Členovia okrskovej volebnej komisie nesmú voličom upravovať hlasovacie lístky.**

Po opustení osobitného priestoru na úpravu hlasovacích lístkov volič vloží **modrú obálku do modrej schránky** na hlasovanie pre voľby do orgánov samosprávnych krajov a **bielu obálku do bielej schránky** na hlasovanie pre voľby do orgánov samosprávy obcí.

Ak volič vloží obálku do nesprávnej schránky na hlasovanie, je takéto hlasovanie n e p l a t n é.

Volič, ktorý nemôže pre zdravotné postihnutie sám vložiť obálku do volebnej schránky, môže požiadať, aby obálku do volebnej schránky v jeho prítomnosti vložila iná osoba, nie však člen okrskovej volebnej komisie.

Volič, ktorý sa nemôže dostať do volebnej miestnosti zo závažných, najmä zdravotných dôvodov, má právo požiadať obec a v deň konania volieb okrskovú volebnú komisii o vykonanie hlasovania do prenosnej volebnej schránky, a to len v územnom obvode volebného okrsku podľa miesta svojho trvalého pobytu.

Volič je povinný odložiť nepoužitú alebo nesprávne upravenú hlasovaciu lístku do zapečatenej schránky na odloženie nepoužitých alebo nesprávne upravených hlasovacích lístkov, inak sa dopustí priestupku, za ktorý mu bude uložená pokuta 33 eur.

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby primátora mesta Spišská Belá

Mesto Spišská Belá uverejňuje podľa § 178 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby primátora mesta:

1. Marta Britaňáková, Mgr., 53 r., technička požiarnej ochrany, nezávislá kandidátka

2. Lukáš Chovaňák, Mgr., 37 r., projektový manažér logistiky, nezávislý kandidát

3. Miroslava Wožniaková, Bc., 50 r., mestská policajka, nezávislá kandidátka

4. Peter Zibura, Ing., Mgr., 38 r., softvérový inžinier, Kresťanskodemokratické hnutie, Sloboda a solidarita

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby do Mestského zastupiteľstva

Mesto Spišská Belá uverejňuje podľa § 173 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zoznam kandidátov, zaregistrovaných pre voľby do mestského zastupiteľstva podľa jednotlivých volebných obvodov:

Volebný obvod č. 1 (Spišská Belá)

1. Jaroslav Bachleda, 39 r., manažér dopravy, nezávislý kandidát
2. Pavol Bachleda, Ing., 32 r., projektový manažér v stavebníctve, nezávislý kandidát
3. Štefan Biel'ak, JUDr., 47 r., právnik, nezávislý kandidát
4. Bohumil Bohunický, 47 r., podnikateľ, Sloboda a solidarita
5. Peter Britaňák, 37 r., živnostník, nezávislý kandidát
6. Marta Britaňáková, Mgr., 53 r., technička požiarnej ochrany, nezávislá kandidátka
7. Martin Čupka, 29 r., predajca elektroinštaláčného materiálu,

nezávislý kandidát

8. Štefan Čupka, 38 r., elektrotechnik, nezávislý kandidát

9. Daniela Deptová, 54 r., odborná referentka, nezávislá kandidátka

10. Adrián Gallík, Ing., 48 r., referent stavebného úradu, Slovenská národná strana

11. Gabriel Gemza, 64 r., podnikateľ, nezávislý kandidát

12. Ján Halčín, 48 r., inštalatér, nezávislý kandidát

13. Zuzana Halčinová, Mgr., 37 r., pedagogička, nezávislá kandidátka

14. Lukáš Hotáry, Ing., 37 r., konateľ spoločnosti, Kresťanskodemokratické hnutie

15. Vladimír Kovalčík, 41 r., živnostník, nezávislý kandidát

16. Jozef Kuna, 58 r., primátor, Starostovia a nezávislí kandidáti

17. Pavol Lojek, Mgr., 35 r., realitný maklér, nezávislý kandidát

18. Gabriel Majlender, Ing., 45 r., odborný inšpektor, Slovenský PATRIOT

19. Diana Majlenderová, 45 r., pedikérka, Slovenský PATRIOT
20. Miroslava Marhevková, Bc., 44 r., asistentka riaditeľa, nezávislá kandidátka
21. Ján Matava, 28 r., živnostník, Kresťanskodemokratické hnutie
22. Dana Olekšáková, PaedDr., 43 r., učiteľka, Kresťanskodemokratické hnutie
23. Roman Penxa, 41 r., revízny technik, Starostovia a nezávislí kandidáti
24. Ladislav Pohorelský, 43 r., strojár, nezávislý kandidát
25. Ján Poliák, Ing., 42 r., technický pracovník, Starostovia a nezávislí kandidáti
26. Martin Siska, 45 r., živnostník, Sloboda a solidarita
27. Sylvia Slavkovská, Ing., 47 r., projektová manažérka, nezávislá kandidátka
28. Stanislav Susa, 30 r., pracovník bezpečnostnej služby, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko
29. Ján Svocák, Ing., PhD., 47 r., riaditeľ firmy, nezávislý kandidát

30. Ľubomír Šmindák, 33 r., kuchár, nezávislý kandidát
31. Slávka Varšová, Mgr., 45 r., sociálna pedagogička - expertka, Starostovia a nezávislí kandidáti
32. Maroš Vaverčák, 42 r., hasič, nezávislý kandidát
33. Ján Vojtaššák, 22 r., mediátor, Sloboda a solidarita
34. Helena Zadžorová, Mgr., 41 r., zdravotná sestra, nezávislá kandidátka
35. Radoslav Zemčák, Ing., 38 r., podnikateľ, nezávislý kandidát
36. Branislav Zibura, Mgr., 48 r., elektromontér, Kresťanskodemokratické hnutie

Vo volebnom obvode sa volí 10 poslancov.

Volebný obvod č. 2 (Strážky)

1. František Gallik, 61 r., strážnik, Kresťanskodemokratické hnutie
 2. Kamil Podolský, 40 r., technik, nezávislý kandidát
 3. Peter Tetemonte, 47 r., živnostník, Smer - sociálna demokracia
- Vo volebnom obvode sa volí 1 poslanec.**

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby predsedu Prešovského samosprávneho kraja

1. Michal Biganič, PaedDr., 64 r., manažér, Stará Ľubovňa, nezávislý kandidát
2. Ján Bync, PhD., PhD., 60 r., konateľ, Prešov, nezávislý kandidát
3. Ľubomír Goliaš, 45 r., stavebný majster, Torysa, Hnutie Občan Národ Spravodlivosť
4. Michal Kaliňák, PhD., PhD., 42 r., riaditeľ kancelárie, Prešov, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, Slovenská národná strana, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
5. Filip Kuffa, Ing. et Ing., 35 r., poslanec parlamentu, Kežmarok, ŽIVOT - národná strana

6. Milan Majerský, PaedDr., PhD., 51 r., predseda samosprávneho kraja, Levoča, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ
7. Milan Mazurek, Bc., 28 r., poslanec parlamentu, Spišská Belá, REPUBLIKA
8. Jozef Mihalčín, Ing., 63 r., podnikateľ, Vranov nad Topľou, SRDCE - SLOVENSKÁ NÁRODNÁ JEDNOTA - strana vlastencov
9. Patrícia Reváková, Mgr., 26 r., učiteľka, rozhodkyňa v judo, Prešov, NÁRODNÁ KOALÍCIA / NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
10. Ingrid Tomková, Mgr., 49 r., zdravotná sestra, Prešov, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko

Zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby do zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja

Počet volených poslancov vo volebnom obvode je 6.

1. Štefan Bielak, JUDr., 47 r., právnik, Spišská Belá, nezávislý kandidát
2. Bohumil Bohunický, 47 r., podnikateľ, Spišská Belá, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ
3. Ľuboš Farkaš, JUDr., Mgr., 50 r., právnik, Veľká Lomnica, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
4. Ján Ferenčák, PhD., Mgr., MBA, 48 r., primátor mesta, Kežmarok, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
5. Tomáš Gemza, Mgr., 40 r., samostatne zárobkovo činná osoba, Rakúsy, nezávislý kandidát
6. Milan Glevaňák, 33 r., športový manažér, tréner, Kežmarok, nezávislý kandidát
7. Ján Horník, Ing., 37 r., živnostník, Huncovce, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
8. Pavel Hudáček, 61 r., starosta obce, Lendak, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ
9. Pavol Hurčala, 45 r., vedúci rybolovného strediska, Vrbov, NÁRODNÁ KOALÍCIA / NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
10. Ondrej Jankura, Mgr., 47 r., odborný lesný hospodár, Kežmarok, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
11. Ján Kapolka, Ing., 60 r., starosta obce, Ľubica, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ
12. Stanislava Kellnerová, PaedDr., 43 r., starostka, učiteľka, Hradisko, nezávislý kandidát
13. Michal Kovalčík, 33 r., strojný zámočník, Slovenská Ves, Slovenské Hnutie Obrody
14. Filip Kuffa, Ing. et Ing., 35 r., poslanec parlamentu, Kežmarok, ŽIVOT - národná strana
15. Ján Kuffa, 63 r., sociálny pracovník, Kežmarok, ŽIVOT - národná

strana

16. Ján Kurňava, Ing., 40 r., primátor mesta, Spišská Stará Ves, nezávislý kandidát
17. Slávka Lešundáková Kušniráková, 45 r., opatrovatel'ka, Osturňa, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
18. Ľubomír Lizák, Ing., 60 r., zamestnanec cestovný ruch, Kežmarok, STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
19. Jozef Majerčák, Ing., 37 r., projektový manažér, Lendak, nezávislý kandidát
20. Gabriel Majlender, Ing., 45 r., odborný inšpektor, Spišská Belá, Slovenský PATRIOT
21. Jana Majorová Garstková, Mgr., 41 r., poslankyňa národnej rady, Kežmarok, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
22. Katarína Maliková, Mgr. et Mgr., 52 r., právnička, pedagogička, Kežmarok, NÁRODNÁ KOALÍCIA / NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
23. Vladimír Matfiak, Ing., 61 r., ekonóm, Spišská Belá, SPOLU - občianska demokracia, Demokratická strana, ŠANCA, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Progresívne Slovensko
24. Jozef Matia, Mgr., Bc., 39 r., viceprimátor mesta, Kežmarok, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
25. Milan Mazurek, Bc., 28 r., poslanec parlamentu, Spišská Belá, REPUBLIKA
26. Pavol Mrázik, PaedDr., MBA, 35 r., učiteľ, Ľubica, nezávislý kandidát
27. Pavel Multáň, 34 r., podnikateľ, Kežmarok, REPUBLIKA
28. Jozef Musala, 37 r., starosta obce, Lechnica, Slovenská národná strana
29. Ján Neupauer, Mgr., 51 r., kultúrny referent, Lendak, nezávislý kandidát
30. Martin Noga, 46 r., bankový poradca, Kežmarok, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ

- 31.** Marek Pišta, 38 r., ošetrovateľ, Malý Slavkov, Strana rómskej koalície - SRK
- 32.** Jozef Pitoňák, PhDr., 26 r., hlavný štátny radca, Rakúsy, nezávislý kandidát
- 33.** Matúš Polák, Ing., 36 r., podnikateľ, Kežmarok, OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OLANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA
- 34.** Ján Poliak, Ing., 42 r., zamestnanec, Spišská Belá, STAROSTOVIA A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI
- 35.** Romana Regitková, 27 r., učiteľka, Stará Lesná, Slovenský PATRIOT
- 36.** Marta Sabolová, PhDr., 66 r., dôchodkyňa, Kežmarok, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
- 37.** Rastislav Sloveňák, 53 r., starosta obce, Stráne pod Tatrami, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA -

Maďari, Národnosti, Regióny

- 38.** Pavol Slovák, MUDr., 59 r., lekár, Spišská Belá, nezávislý kandidát
- 39.** Stanislav Susa, 30 r., pracovník súkromnej bezpečnostnej služby, Spišská Belá, Kotlebovci - Ľudová strana Naše Slovensko
- 40.** Tomáš Šimoňák, Mgr., 38 r., učiteľ, Kežmarok, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ
- 41.** Vladimír Škára, Ing., 60 r., prednosta, Kežmarok, nezávislý kandidát
- 42.** Dušan Tokarčík, PaedDr., 50 r., riaditeľ školy, Kežmarok, HLAS - sociálna demokracia, SMER - sociálna demokracia, SZÖVETSÉG - Magyarok, Nemzetiségek, Regiók I ALIANCIA - Maďari, Národnosti, Regióny
- 43.** Ľubomír Trop, 54 r., hasič, Ľubica, REPUBLIKA
- 44.** Jaroslav Vaľo, PaedDr., 51 r., prednosta obecného úradu, Kežmarok, SPOLU - občianska demokracia, Demokratická strana, ŠANCA, ODS - Občianski demokrati Slovenska, Progressívne Slovensko
- 45.** Andrej Zrel'ak, PhDr., 32 r., vedúci odboru okresného úradu, Kežmarok, Kresťanskodemokratické hnutie, SME RODINA, Sloboda a Solidarita, ZA ĽUDÍ

Prehľad projektov vo volebnom období 2018 - 2022

Vážený spoluobčan mesta Spišská Belá,

touto cestou by som sa Vám chcel poďakovať za Vašu dôveru, ktorú ste do mňa vložili v posledných komunálnych voľbách v roku 2018. Za toto 4 - ročné volebné obdobie sme si všetci spoločne prešli lepšími, ale aj horšími chvíľami. Najťažšia pre nás všetkých určite bola doba pandémie koronavírusu, ktorá všetko obmedzila a pozatvárala na dlhú dobu. Výnimkou nebola ani naša samospráva, keď sme museli zrušiť množstvo akcií a takisto prerušiť viacero rozbehnutých a pripravovaných projektov. Našťastie sme si to mohli tento rok aspoň čiastočne vynahradiť a zorganizovať všetky naplánované akcie. Všetkým, s ktorými som mal tú česť spolupracovať, ďakujem. Už od samého začiatku spájalo naše mesto staré s novým. To zaisťovalo pre našu dobu vysokú kvalitu života a naši občania, ktorí tu žijú, môžu byť spokojní. Dôležitým faktorom je vznik nových investičných projektov, ktoré zvyšujú kvalitu života a šetria životné prostredie. Presadzovanie rôznych zámerov, nápadov, podnetov či požiadaviek do praxe má svoje úskalí. Je potrebná komunikácia medzi primátorom, poslancami a obyvateľmi mesta. Za uplynulé 4 roky sa urobilo veľa preto, aby ste sa v našom meste cítili komfortne. Ste zvyknutí na určitý štandard v oblasti kultúry, športu, životného prostredia, starostlivosti o verejné priestranstvá, nakladania s odpadmi a občianskej vybavenosti. Mojou úlohou bolo hlavne dosiahnuť to, aby sa vo všetkých týchto oblastiach zabehnuté štandardy postupne zvyšovali. Počas môjho funkčného obdobia sa podarilo zrealizovať a začať s realizáciou nasledujúcich projektov:

ZREALIZOVANÉ vďaka podpore a poskytnutí finančných prostriedkov z EŠIF, štátneho rozpočtu, dotačných schém, rozpočtu PSK, finančných príspevkov, darov a vlastných zdrojov:

1. Prístavba a prestavba materskej školy v Spišskej Belej

Hodnota investície: 1 155 241,39 EUR

2. Prístavba telocvične ZŠ M.R. Štefánika v Spišskej Belej

Hodnota investície: 241 632,63 EUR

3. Dispozičná úprava podkrovia ZŠ M.R. Štefánika v Spišskej Belej – zriadenie priestorov pre odborné učebne

Hodnota investície: 55 680,00 EUR

4. Zriadenie odborných učební pre žiakov ZŠ M. R. Štefánika v Spišskej Belej

Hodnota investície: 171 233,00 EUR

5. Zriadenie odborných učební pre žiakov ZŠ J. M. Petzvala v Spišskej Belej

Hodnota investície: 163 383,00 EUR

6. Historicko-kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier – 3.etapa

Hodnota investície: 472 198,92 EUR

7. Hokejbalová hala – vybudovanie chladenia, osadenie mantinelov, striedačiek, dobudovanie zázemia – kontajnerové šatne, toalety, sprchy, prestrešenie hracej plochy

Hodnota investície: 1 179 680,01 EUR

8. Denné centrum Strážky

Hodnota investície: 341 029,08 EUR

9. Komunitné centrum Spišská Belá

Hodnota investície: 399 870,00 EUR

10. Park a socha M. R. Štefánika

Hodnota investície: 73 598,66 EUR

11. Dobudovanie cyklistickej infraštruktúry v meste Spišská Belá – cyklistický chodník Továrenská ul.

Hodnota investície: 40 864,19 EUR

12. Dobudovanie infraštruktúry k občianskej vybavenosti v Spišskej Belej - Strážky – záchytné parkovisko a prístupová komunikácia

Hodnota investície: 70 251,89 EUR

13. Obnova fasády meštianskeho domu na Petzvalovej ul. č.16 v Spišskej Belej

Hodnota investície: 48 199,20 EUR

14. Úprava podkrovia budovy na ul. Petzvalovej č.16 v Spišskej Belej

Hodnota investície: 84 031,52 EUR

15. Detské ihrisko - elokované pracovisko MŠ Mierová – Letná 5

Hodnota investície: 9 170,16 EUR

16. Mestský kamerový systém – inštalácia 3 ks inteligentných kamier s funkciou čítania EČV

Hodnota investície: 13 137,59 EUR

17. Zlepšenie dopravnobezpečnostnej situácie v meste Spišská Belá - nasvietenie priechodu pre chodcov na Zimnej ul. v Spišskej Belej

Hodnota investície: 40 864,19 EUR

18. Zdravotné stredisko – schodisková plošina

Hodnota investície: 14 376,00 EUR

19. Veľkokapacitný stan

Hodnota investície: 3 300,00 EUR

20. Vybavenie Komunitného centra v Spišskej Belej – žalúzie, IKT, vybavenie kuchyne, spoločenskej miestnosti – stoly, stoličky

Hodnota investície: 5 986,82 EUR

21. Modernizácia športového areálu pri základnej škole v Spišskej Belej – atletická dráha a súvisiace športoviská

Hodnota investície: 117 180,56 EUR

22. Do formy na čerstvom vzduchu – workoutové ihrisko

Hodnota investície: 6 706,87 EUR

23. Obnova fasády meštianskeho domu na Hviezdoslavovej ul. č. 21 v Spišskej Belej

Hodnota investície: 21 599,23 EUR

24. Nabíjacia stanica pre elektromobily Spišská Belá

Hodnota investície: 6 240,00 EUR

25. Stavebná úprava miestnej komunikácie na Novomeského ul. v Spišskej Belej

Hodnota investície: 262 126,04 EUR

26. Rekonštrukcia miestnej komunikácie na Mierovej ul. v Spišskej Belej – 2.etapa

Hodnota investície: 108 166,50 EUR

27. Stavebná úprava miestnej komunikácie na Krátkej ul. v Spišskej Belej – 1. a 2.etapa

Hodnota investície: 60 991,70 EUR

28. Stavebná úprava miestnej komunikácie na Zimnej ul. v Spišskej Belej (č. domu 54 - 68)

Hodnota investície: 72 952,89 EUR

29. Dobudovanie cyklochodníka a chodníka pre peších – areál Mubea

Hodnota investície: 29 704,96 EUR

30. Revitalizácia -spevnené a prístupové plochy – ulica Športová v Spišskej Belej – 1. a 2. etapa

Hodnota investície: 212 546,55 EUR

31. Rekonštrukcia mosta na cyklistickom chodníku Spišská Belá - Tatranská Kotlina v km 2,864

Hodnota investície: 37 966,64 EUR

32. Zriadenie výdajne pre žiakov 1. stupňa ZŠ J. M. Petzvala v priestoroch materskej školy

Hodnota investície: 24 094,60 EUR

33. Akvizícia mestskej knižnice v Spišskej Belej – každoročný nákup nových knižných titulov do mestskej knižnice

Rozpočet projektu: 2019 v hodnote 1582,50 EUR, 2020 v hodnote 3000,00 EUR, 2021 v hodnote 2005,00 EUR, 2022 v hodnote 2225,00 EUR

34. Zaradenie DHZO do skupiny B – každoročná dotácia vo výške 3 000 EUR pre Dobrovoľný hasičský zbor na zabezpečenie materiálne - technického vybavenia DHZO, osobné ochranné pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu, opravy hasičskej techniky, vozidiel.**V REALIZÁCIÍ****35. Revitalizácia – spevnené a prístupové plochy – odstavné plochy – ulica Tatranská – realizácia stavebného objektu - "SO.01 1.etapa - Miestna komunikácia – asfaltové spevnené plochy"**

Rozpočet projektu: 192 048,40 EUR

37. Drevené prístrešky na cyklotrase s príslušenstvom – projekt rieši osadenie 3 ks cykloprístreškov s príslušenstvom (t.j. drevený prístrešok, spevnená plocha, lavice, stôl, náučno-informačná tabuľa, stojany na bicykle, servisný stojan pre bicykle - 2ks cykloprístreškov popri cyklistickom chodníku Strážky-Spišská Belá, 1ks v Tatranskej Kotline.

Rozpočet projektu: 33 240,00 EUR

38. Dovybavenie hokejbalovej haly v Spišskej Belej – zakúpenie roľby na úpravu ľadovej plochy, dodanie a montáž tribún pre divákov

Rozpočet projektu: 87 771,50 EUR

39. Ozvučenie hokejbalovej haly v Spišskej Belej

Rozpočet projektu: 4 863,00 EUR

40. Dobudovanie futbalovej infraštruktúry v meste Spišská Belá - nákup, montáž nových ochranných sietí okolo futbalovej plochy na futbalovom štadióne

Rozpočet projektu: 23 995,56 EUR

36. Projekt - SpoluBlížšie – nórske granty - otvorenie a prevádzka mládežníckeho klubu Face Club, vzdelávacieho centra Pôjd, realizácia aktivít pre deti a mladých s nedostatkom príležitostí, kariérové a pracovné poradenstvo, individuálna a skupinová podpora, otvorenie komunitnej záhrady

Rozpočet projektu: 444 482,00 EUR

41. Detské ihrisko „RODINKA“ na Družstevnej ul. – vybudovanie detského inkluzívneho ihriska z agátového dreva podľa projektovej dokumentácie spracovanej MPSVaR SR

Rozpočet projektu: 67 950,00 EUR

Slávnostné oceňovanie členov Združenia EUT vo Svite

V členskej základni Združenia EUT nechýbajú ľudia, ktorí sa aktívne venujú cezhraničnej spolupráci, zapájajú sa do projektov, vytvárajú partnerstvá a spoločne pripravujú rôzne aktivity. Táto práca si neraz vyžaduje veľa úsilia, chuti a hlavne motivácie, keďže nie vždy sú všetky projektové zámery podporené. Dlhoročnú prácu týchto členov ocenili na XXVIII. kongrese Združenia Euroregiónu Tatry dňa 12. septembra v Hoteli Spolcentrum vo Svite. Spolu bolo ocenených osem členov, z toho dvaja boli zo Spišskej Belej, konkrétne **Mgr. Katarína Hradická** a **JUDr. Štefan Bielák**.

Mesto Spišská Belá ma za sebou množstvo úspešných projektov financovaných z európskych štrukturálnych fondov, štátneho rozpočtu, dotačných, grantových schém a vlastných zdrojov. V rámci cezhraničnej spolupráce má mesto nadviazané dlhoročné partnerstvá so štyrmi mestami v zahraničí - Szczawnica – Poľsko (od r. 1979), Ożarów – Poľsko (od r. 2005), Brück – Nemecko (od r. 2007), Vysoké Mýto – Česko (od r. 2017). Za týmito úspechmi stojí projektová manažérka **Katarína Hradická**. Na pozíciu referenta regionálneho rozvoja mesta Spišská Belá nastúpila hneď po ukončení štúdia na vysokej škole, odbor – manažment. Práca na pozícii projektovej

manažérky si vyžaduje vysokú dávku zodpovednosti. Nakoľko nemá rada stereotypnú prácu, vďaka rozmanitosti tejto práce jej ani po dvanástich rokoch ešte nezovšednela. Naučila ju ako sama vraví dochvilnosť, flexibilita, rozvahe, empatii, pracovať tak samostatne, ako aj v tíme, zvládať časový stres, aj keď nie vždy to je ľahké a čo je dôležité stále má chuť sa ďalej rozvíjať a rásť. V rámci programu cezhraničnej spolupráce PL - SK s partnerským mestom Szczawnica v Slovensko - poľskom pohraničí v meste úspešne implementovali mikroprojekty v rámci ochrany a rozvoja prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a rozvoj cezhraničného a celoživotného vzdelávania.

Štefan Bielák, ktorého mnohí poznajú ako bývalého primátora mesta Spišská Belá, kde pôsobil od roku 2002 do 2018. Momentálne je aktívnym poslancom zastupiteľstva PSK, členom monitorovacieho výboru Programu cezhraničnej spolupráce INTERREG PL-SR a členom podvýboru pre mikroprojekty. Stál pri založení Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY s.r.o. (EZUS TATRY), v ktorom pôsobí doteraz ako predseda. Presadil sa ako spoluautor niekoľkých stratégií, koncepcií a vízií Slovensko - poľskej cezhraničnej spolupráce. Aktívne sa podieľal na

realizácii projektu Historicko - kultúrno - prírodná cesta okolo Tatier a ďalších cyklotrás v Slovensko-poľskom pohraničí. Počas jeho pôsobenia v meste Spišská Belá sa vybudoval cyklochodník smerom do Tatranskej Kotliny. Zapája sa do realizácie mnohých úspešných Slovensko - poľských cezhraničných investičných projektov a mikroprojektov. V súčasnosti sa aktívne podieľa na príprave nového Programu cezhraničnej spolupráce INTERREG PL-SR 2021-2027. Je veľkým zástancom a propagátorom Slovensko - poľskej cezhraničnej spolupráce na miestnej, ako aj regionálnej a národnej úrovni.

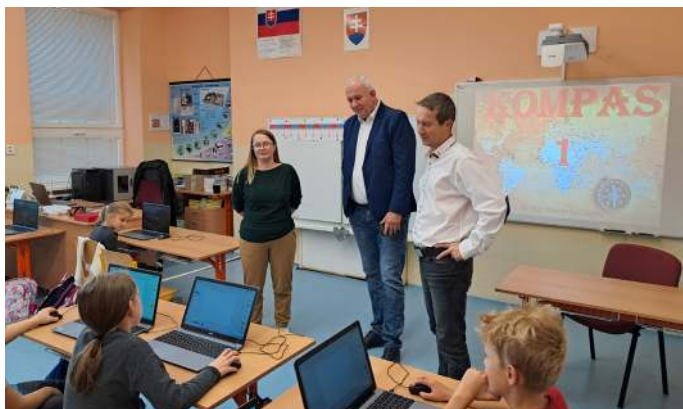
BL TAXI
PREPRAVA s.r.o.
SPIŠSKÁ BELÁ

BEZPEČNE
LACNO
EXPRESNE

0950 271 600

Základné školy majú nové odborné učebne

Kvalitné vzdelávanie detí považujeme za jednu z našich najväčších priorít, preto sa snažíme žiakom i učiteľom vytvárať vhodnejšie podmienky pre vzdelávanie. Mesto Spišská Belá podalo v rámci v rámci výzvy Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR určenej na budovanie a zlepšenie technického vybavenia jazykových učební, školských knižníc, odborných učební rôzneho druhu v základných školách dva projekty na získanie finančných prostriedkov z fondov EÚ v rámci operačného programu IROP 2014-2020, a to projekt: „Zriadenie odborných učební pre žiakov ZŠ M. R. Štefánika v Spišskej Belej“ a projekt: „Zriadenie odborných učební pre žiakov ZŠ J. M. Petzvala v Spišskej Belej“. Projekty boli vypracované v spolupráci so školami s ohľadom na ich špecifické potreby a požiadavky. Oba podané projekty boli úspešne schválené a napriek dlhšiemu schvaľovaciemu procesu sa už môžu naše základné školy tešiť z ich výsledkov.

Hlavným cieľom projektov bolo skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu v školách, zlepšenie kľúčových kompetencií, prírodovedných, polytechnických, jazykových zručností žiakov a žiačok základných škôl. Zriadenie a modernizácia učební umožňuje žiakom a žiačkam špecializovať sa z hľadiska budúceho výberu povolania a tým prispieva k ich uplatniteľnosti na trhu práce.

V Základnej škole M. R. Štefánika sa nám podarilo zriadiť, vybaviť nábytkom a didaktickými pomôckami polytechnickú učebňu, biologicko-chemickú učebňu, fyzikálnu učebňu a učebňu IKT. Celkové náklady na projekt sú vo výške 171 233,00 eur.

V Základnej škole J. M. Petzvala sa nám podarilo zriadiť, vybaviť nábytkom a didaktickými pomôckami polytechnickú učebňu, biologicko-chemickú učebňu, jazykovú učebňu, učebňu IKT a zmodernizovať školskú knižnicu. Celkové náklady na projekt sú vo výške 163 383,00 eur.

Do učební boli zakúpené napríklad interaktívne projektory, PC, moderné softwéry, notebooky, multifunkčné tlačiarne, 3D tlačiarne, roboty, interiérové vybavenie, pracoviská žiakov na obrábanie kovov a dreva, pracoviská na vŕtanie, pílenie a brúsenie, laboratórne pracoviská a množstvo didaktických pomôcok podľa typu učební.

Spolufinancovanie zo strany mesta je vo výške 5% celkových oprávnených výdavkov jednotlivých projektov, 85% bude hrađených z poskytnutého nenávratného finančného príspevku z EFRR a 10 % zo štátneho rozpočtu.

Tieto projekty sa realizujú vďaka podpore z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Integrovaný regionálny operačný program.

Modernizácia vozovky na Slnecnej a Partizánskej ulici

Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja plánuje v **októbri 2022** prostredníctvom dodávateľskej firmy modernizovať vozovku na ceste III. triedy č. 3103 zo Spišskej Belej do Krížovej Vsi. Cieľom stavby je odstrániť zistené poruchy a nevyhovujúci stavebno - technický stav. Rekonštrukcia bude pozostávať z výmeny obrusnej vrstvy vrátane vyrovnania lokál-

nych nerovností. Práce sa budú vykonávať v etapách. Frézovanie starého asfaltu, ako aj pokládka nových vrstiev bude prebiehať v polovičnom profile, tak aby komunikácia bola vždy v jednom jazdnom pruhu prejazdná.

Doprava na Slnecnej ulici a na časti Partizánskej ulice bude organizovaná schváleným dočasným dopravným značením. V mieste zúženej vozovky bude v oboch

smeroch z dôvodu bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky znížená najvyššia povolená rýchlosť. Očakáva sa, že práce na modernizácii predmetnej vozovky potrvajú **najneskôr do konca novembra 2022**. V súvislosti s očakávanými obmedzeniami na ceste a stavebnými prácami, upozorňujeme účastníkov cestnej premávky, aby v uvedenej úseku dbali na zvýšenú opatnosť.

Postupné rušenie prístreškov na triedený odpad

Mesto Spišská Belá v reakcii na zmenu **legislatívy** v oblasti odpadového hospodárstva pristúpilo k postupnému rušeniu prístreškov na triedený odpad. S účinnosťou od 1. januára 2023 je potrebné zabezpečovať zber triedeného odpadu v tzv. nulovej donáškovej vzdialenosti. V praxi to bude znamenať výlučne vrecový zber triedeného odpadu z rodinných domov. Jednotlivé vytriedené komodity je potrebné vykladať pred rodinný dom vo farebných vreciach v zmysle **harmonogramu zberu triedeného odpadu**. Pri bytových domoch je cieľom dosiahnuť rovnakú donáškovú vzdialenosť k miestu zberu zmesového komunálneho odpadu a miestu zberu triedeného komunálneho odpadu. Občanom by to malo priniesť vyšší komfort, blízkosť danej služby a malo by to podporiť triedenie odpadov. Samospráva si od tejto zmeny sľubuje aj zlepšovanie čistoty zberu.

V prípade, že sa obyvatelia rodinných domov doteraz nezapájali do systému vrecového zberu odpadu, a preto nemajú farebné vrecia na zber jednotlivých komodít (*papier* – modré vrece, *plast* – žlté vrece, *sklo* – zelené vrece, *kovy* a *tetrapaky* – červené vrece), môžu si ich bezplatne vyzdvihnúť na mestskom úrade, 1. poschodie, kancelária číslo 8. Jednotlivé domácnosti obdržia po jednom farebnom vreci

z každej farby, ktoré potom zberová spoločnosť v teréne zamení systémom plné za prázdne. V prípade nepoškodeného vreca sa opakovane použije to isté.

V súvislosti s pohodlnejším sledovaním harmonogramu zberu triedeného odpadu pripomínáme existenciu **mobilnej aplikácie Odvoz odpadu**.

18. Spišský zemiakarský jarmok

Dňa 24. septembra sa konečne po trojročnej pauze uskutočnil **18. ročník Spišského zemiakarského jarmoku**. Sme radi, že naše mesto opäť po tak dlhej dobe ožilo, že sme si všetci mohli užiť príjemnú atmosféru, bohatý kultúrny program a neodradilo nás ani chladnejšie septembrové počasie. Kvalitná hudba, ale aj možnosť stretnúť známych, prilákala do ulíc množstvo ľudí, ktorým toto podujatie jednoznačne chýbalo.

Tradične sa jarmok začal o 10 hodine, kedy už pre návštevníkov boli pripravené rôzne stánky s občerstvením, burčiakom, medom, ovocím a zeleninou, taktiež košíkmi, drevenými výrobkami, ručne vyrábanými šperkami a mnoho ďalšieho. Pod záštitou **Slovenského zväzu chovateľov – z. o. Spišská Belá** bola už tradične pripravená výstava zvierat v záhrade Mestskej knižnice.

Zástupcovia štátnych kontrolných orgánov a inštitúcií, renomovaní odborníci, pestovatelia zemiakov zo Slovenska i zahraničia sa so svojimi vedomosťami a skúsenosťami podelili v rámci seminára určeného širokej verejnosti, ktorý sa uskutočnil o 11 hodine v kinosále mestského úradu.

Témy seminára boli: „*Aké budú zemiaky z úrody 2022*“ pod vedením **Ing. Mariána Tokára** a téma „*Zdravie prilieta na krídlach včiel*“ od **Gabriela Fořka**, člena východného výboru **Slovenského zväzu včelárov**. Sprievodným programom tohto odborného seminára bola výstava ovocia a zeleniny, ktorú si pre nás pripravil **Slovenský zväz záhradkárov – Základná organizácia Svit**.

Celý program jarmoku moderoval herec a zabávač **Štefan Skrúcaný**, ktorý predviedol nielen svoj skvelý humor, ale aj spevácky talent v spolupráci s hudobnou skupinou **Cimbalowica** pod vedením Tomáša Oravca. Slávnostné otvorenie jarmoku sa začalo príhovorom **našho pána primátora Jozefa Kunu**.

Následne svoj príhovor predniesol **PaedDr. Milan Majerský PhD.**, predseda Prešovského samosprávneho kraja, za Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky **Ing. Katarína Hanzelyová**, za Slovenský zemiakarský a zeleninársky zväz Slovenskej republiky **Ing. Marián Tokár** a za Český bramborársky svaz **Ing. Jaroslav Čepel**.

O poobedňajší program sa postaral ľudový krúžok **Belanček zo ZŠ J. M. Petzvala** a po ňom sa na pódium vrátila skupina **Cimbalowica**, ktorú možno poznáte z TV relácie „Všetko čo mám rád“.

V tento deň boli tiež vyhlásené výsledky súťaže o najkrajšiu predzáhradku a najkrajší kvetinový balkón.

Najkrajšia predzáhradka:

1. miesto – 100,- € Peter Kovalčík
2. miesto – 70,- € Daniela Rušinová
3. miesto – 30,- € Irena Vaverčáková

Najkrajší balkón:

1. miesto – 100,- € r. Jezerčáková
2. miesto – 70,- € Emil Grillus
3. miesto – 30,- € Peter Nebus

Pri príležitosti Týždňa dobrovoľníctva sme sa rozhodli znovu po takmer 4 rokoch oceniť dobrovoľníkov v našom meste a ich činy za uplynulé roky. Nominácia dobrovoľníkov na ocenenie prebiehala počas uplynulých týždňov anonymne prostredníctvom online formulára. Z navrhnutých nominácií vybrala odborná porota 3 ocenených v 2 kategóriách – dobrovoľník jednotlivca a dobrovoľnícky spolok či organizácia.

Tretia kategória – dobrovoľnícky projekt nebola ocenená, pretože nominované projekty boli prevažne spoluprácou viacerých organizácií a priamo súvisia s aktivitami viacerých ocenených.

V kategórii dobrovoľník jednotlivca ocenenie získala **Barbora**

Bombalová a v kategórii dobrovoľnícky spolok či organizácia sme ocenili dva spolky **Občianske združenie Expression o.z.** a **Dobrovoľnícky hasičský zbor Spišská Belá**.

Spoločnosť **SLOVBYS**, s. r. o. si pre nás tradične pripravila „**Súťaž o najväčší zemiak**“.

Výsledky súťaže:

1. miesto – Miroslav Kolesár, odroda Marabel, 1304 g
2. miesto – Jozef Milkovský, 1270 g
3. miesto – František Britaňák, odroda Antónia, 1162 g

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky sa taktiež postaral o rôzne zaujímavé súťaže. Výsledky sú nasledovné:

Vedomostná súťaž „**Zemiaky naše každodenne**“, určená študentom **Strednej odbornej školy agropotravinárskej a technickej z Kežmarku**:

1. miesto – Katarína Koščáková, III. AV, Viktoria Plútová, IV. AV
2. miesto – Lukas Frindt, IV. AV
3. miesto – Adam Gállik, III. AV

Súťaž o najchutnejší zemiak:

názov odrody	počet bodov	prihlasovateľ	miesto pestovania
1. Dominika	79 bodov	Slovbys, s. r. o.	Spišská Belá
2. Marabel	72 bodov	Europlant	Spišská Belá
3. Anuschka	71 bodov	Europlant	Spišská Belá

Podmienky certifikácie Regionálneho produktu Spišské zemiaky do 24.9. splnilo celkom 12 partií odrôd zemiakov. Certifikáty im budú odovzdané v 39. týždni.

MISS ODRODA:

1. miesto – odroda Marabel, Europlant, Poprad
2. miesto – odroda Dominika, Slovby, s. r. o., Spišská Belá
3. miesto – odroda Anuschka, Europlant, Poprad

Náš program bol neskôr obohatený o country kapelu **Texas**, ktorá vznikla už v roku 2004 a pozostáva z piatich členov. O 18:30 sa uskutočnila všetkými očakávaná tombola, v ktorej bolo 26 cien od rôznych sponzorov a od štedrých stánkarov, ktorí do tomboly poskytli svoje výrobky a rôzne iné dary. Návštevníci so šťastnými číslami si prevzali výhry a kultúrny program mohol pokračovať.

Večerný program patril slovenskému speváčkovi, hudobníkovi a skladateľovi **Richardovi Müllerovi**. Vlani oslávil Richard Müller 60-ku a pomaly sa blíži aj iné jeho, tentoraz profesijné, jubileum. Na koncertných pódioch sa s ním už môžeme stretávať úctyhodných 39 rokov, pričom stále platia jeho slová: „*Teším sa na publikum. Pevne verím, že tí ľudia, ktorí na nás prídu, chcú na nás prísť a ja stále pociťujem veľkú zodpovednosť. Pretože nemám ani len najmenšiu ambíciu sklamať čo i len jediného diváka.*“

Po menšej neočakávanej zmene programu nasledoval **Ludo Kuruc Band** – revival obrovskej speváckej ikony 70tich rokov **Karla Duchoňa**. Vďaka tejto skupine zazneli všetkým známe piesne ktoré dennodenne hrajú v našich rádiách a taktiež v televízií. Do neskorých večerných hodín pokračovala zábava s **DJ Marošom**.

Na 18. Spišskom zemiakarskom jarmoku vystavovali: AT TATRY spol. s. r. o. Spišská Belá, SLOVBYS, s. r. o. Spišská Belá, Hlavná odrodová skúšobňa Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho Spišská Belá, Norika s. r. o. Košice, EUROPLANT s. r. o. Poprad, HZPC SLOVENSKO s. r. o. Poprad, APH GROUP SLOVAKIA Poprad, Podtatranský vinársky spolok Veľká Lomnica, FACE CLUB Spišská Belá, AGRO-TECH Mlynčeky, ZO Slovenského zväzu chovateľov Spišská Belá.

Ďakujeme všetkým, ktorí toto podujatie podporili – všetkým sponzorom, vystavovateľom i organizátorom. Za fotografie vďačíme talentovanej Natálii Chovaňáčkovej.

19. august: Medzinárodný deň fotografie

Aj v roku 2022 si 19. augusta pripomíname Medzinárodný deň fotografie. Pri tejto príležitosti je potrebné poukázať na to, že niekde ďaleko na pozadí, na samom začiatku bol aj Jozef Maximilián Petzval, ktorý sa zaslúžil o rozvoj optiky a to tým, že skrátil čas zachytenia fotografie na 3 až 4 sekundy. Sám sa vyjadril o tomto svojom výdobytku optiky metaforickou vetou: „*Podmanil som si svetlo, ale na svete je ešte veľa tmy.*“ Na začiatky, na ktoré nadviazal Jozef Maximilián Petzval boli Dagerotypy na striebornej doske, ktoré

neskôr v roku 1888 nahradil zvitkový film na čierno bielu fotografiu. Ich pričinením bolo možné na fotografii vyjadriť súhrn svetla a tieňa. Aj v súčasnosti sa čierno biela fotografia pokladá za fotografický skvost. Za absolútny prínos fotografie môžeme považovať realistické zobrazenie života ľudí v rôznych situáciách. Preto Múzeum J. M. Petzvala poskytuje verejnosti široký pohľad na rôznorodé komponenty a materiály pri pôvodnej výrobe fotografie.

Pracovníci múzea

Za inšpiráciou sme vycestovali až do Nórska

Práca s mládežou je vždy niečím prekvapivá a nečakaná, takže človek, ktorý sa jej venuje, si myslí, že ho už nemá čo prekvapiť. V posledných týždňoch sa však udiala vec, na ktorú nie sme zvyknutí, a ktorá aj pre nás bola skutočnou výzvou. V rámci **projektu SpoluBližšie**, podporeného Nórskom prostredníctvom **Nórskych grantov** a spolufinancovaného zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, sme sa na prelome augusta a septembra vybrali na zahraničnú cestu do **nórskeho Osla**.

Cieľom pracovnej cesty bolo stretnutie so zástupcami našej **partnerskej organizácie Newschool AS**. Newschool pre nás pripravil program plný inšpirácie. Stretli sme sa so zástupcami organizácií venujúcich sa práci s mladými, ktoré sú pre nás zdrojom dobrej praxe.

Spoznali sme nórsky školský systém aj ďalšie možnosti podpory mladých.

Jedným z prvých miest po návšteve coworkingovej kancelárie partnera Newschool bol Forskningsparken Oslo Science Park, kde sme mali možnosť vypočuť si, ako v Nórsku funguje **program Mladých podnikateľov**, ktorý je súčasťou celosvetovej siete a má pobočku aj na Slovensku (**Junior Achievement**).

V programe mladých podnikateľov využívajú "umenie prekvapenia", keďže naša myseľ často pracuje s predpokladmi, avšak ak nás niečo prekvapí, tak s tým vieme lepšie pracovať a rýchlejšie sa učíme. V programe sa tiež využíva "učenie cez skúsenosť". *"Necháme mladých urobiť to, tak ako to chcú, a keď to nefunguje, sami premýšľajú, ako to urobiť inak. My im pomáhame celý proces reflektovať a využiť poznatky, ktoré nadobudli skúsenosťou."*

Počas ďalších dní sme sa stretli s pracovníčkami **kancelárie UngInfo**, ktorá poskytuje informácie a poradenstvo mladým ľuďom v témach vzdelávania, uchádzania sa o prácu, ubytovania, zdravia či trávenia voľného času. Zástupkyňa **školy Rudolfa Steinera v Oslu** nám predstavila základné princípy **alternatívnej Waldorfskej školy** spoločne s názornými ukážkami netradičného rozvrhu hodín a výtvarmi žiakov. Žiaci namiesto domácich úloh majú svoje vlastné denníky, do ktorých zaznamenávajú, čo sa ktorý deň naučili. Po skončení témy, ktorej sa zvyčajne venujú 3 týždne, si každý žiak svoj denník prinesie a spolu s učiteľom zhodnotia jeho kvalitu.

Centrá pre mladých (ako Face Club) majú aj v Oslu.

V **centre pre mladých pod názvom Fellesverket Majorstua** sme začali predstavením projektu SpoluBližšie a jeho súčasťou – mládežníckeho klubu Face Club, vzdelávacieho centra Pôjd a výstavby komunitnej záhrady. Keďže sme sa nachádzali v **centre s rovnakým zameraním činností**, ako sú tie naše, zdieľanie skúsenosti bolo obojstranné.

Bolo zaujímavé vypočuť si, ako funguje mládežnícky klub v Nórsku, a tiež to, čím mladí žijú. Napríklad majú v klube miesto, kde sa môžu učiť, a aj dobrovoľníkov, ktorí im pomôžu s domácimi úlohami. Funguje tu mini kuchynka a mladí, ktorí o to prejavia záujem, sa v nej učia variť a pripravujú občerstvenie pre ostatných. Áno, áno aj medzi mladými v Oslu najviac frčí pizza. Počas rozhovoru s pracovníčkou centra sme zistili, že mladí zo Slovenska i Nórska majú toho naozaj veľa spoločného a **radosti aj strasti klubu sú v mnohom podobné**.

Počas návštevy **Nórskeho centra pre štúdium holokaustu a menšín** sme si prezreli výstavu pod názvom *"Ne/Viditeľný: Každodenný rasizmus v Nórsku"*, ktorá čerpala z osobných skúseností ľudí z minoritných komunít.

Využívanie neformálneho vzdelávania sme si všimli aj v Nórskejších múzeách.

Návšteva prímorského mesta sa **nezaobišla bez plavby loďou**. Aj my sme sa na jednu takú vybrali, síce krátku, ale predsa. Previezli sme sa z prístavu na náprotivnú časť Osla, na polostrov, na ktorom sídli viaceré zaujímavé múzea.

Navštívili sme múzeá **Fram a Kon-Tiki**. Návštevníci tu spoznávajú históriu nórskeho moreplavcov prostredníctvom interaktívnych prvkov. V múzeu **Fram** návštevník vstúpi priamo do **útrobu repliky obrovskej lode**, ktorú používali objavitelia pri svojich výpravách. Môžu si tiež vyskúšať potiahnuť aj plne naložené **snežné sane**, či zažiť **chlad ktorý zažili námorníci na Severnom póle**.

V múzeu **Kon-Tiki** sa nachádza originálna verzia plte z balzového dreva, na ktorej sa nórskemu cestovateľovi Thorovi Heyrdahlvi podarilo preplávať Tichý oceán. V múzeu sa prostredníctvom viacerých videí prihovára návštevníkom sám bádateľ, a aj vďaka tomu si lepšie zapamätajú jeho slávny výrok. *"Hranice? Nikdy som žiadne nevidel. Ale počul som, že existujú v myšliach niektorých ľudí."*

Pre hlbšie porozumenie nórskej kultúry a dejinám sme navštívili **Nórske ľudové múzeum**, ktoré bolo ďalšou ukážkou toho, ako možno priblížiť minulosť zaujímavým spôsobom. Tu sme nazreli do **typických, niekoľko storočí starých nórskejších domov** či dreveného kostolíka. Spoznali sme život Eskimákov a nazreli aj do retri rokov šesťdesiatych.

Zdieľali sme jedlo, nórske a slovenské zvyky aj pracovné skúsenosti.

Obedy a večere patrili spoločným **rozhovorom a diskusiami**. Vzájomným **zdieľaním sme sa dozvedeli mnoho nových informácií** o tradičnej nórskej **kuchyni, životnom štýle** či vianočných tradíciách typickej nórskej rodiny. Na oplátku sme sa aj my s našimi partnermi **podielili o naše tradície**, prírodné krásy či typické podtatranské produkty. Aby boli **zážitky** čo najviac **autentické**, priniesli sme si so sebou **tradičné slovenské sladkosti**, ktoré chutili nielen našim partnerom, ale vraj aj celému coworkingu, v ktorom pracujú.

Návšteva nórskeho partnera Newschool aj samotného Osla bolo pre nás veľkou inšpiráciou a prínosom a veríme, že nadobudnuté vedomosti pretavíme aj do našich aktivít.

Pracovná cesta do Nórska je súčasťou projektu SpoluBližšie financovaného z Nórskeho finančného mechanizmu a spolufinancovaného zo štátneho rozpočtu SR.

Stretli sa starostovia a primátori podtatranských miest a obcí

Dňa 29. septembra 2022 sa v Spišskej Teplici pracovne stretli členovia Regionálneho ZMOS-u tatranských a podtatranských miest a obcí. Podľa predsedu tohto ZMOS-u Štefana Bieláka prítomní starostovia a primátori diskutovali najmä o záveroch Snemu ZMOS-u, ktorý sa konal 7. - 8. septembra 2022 a ktorého hlavné heslo znelo: „Stabilita, partnerstvo a predvídateľnosť“ – teda presne to, čo momentálne mestám a obciam chýba vo vzťahu k súčasnej

vláde.

Diskutovalo sa najmä o prioritách ZMOS-u na najbližšie obdobie a o zvládnutí aktuálnej finančnej situácie:

- o náraste cien energií a ďalších tovarov, prác a služieb, najmä o možnosti spoločného verejného obstarávania energií pre viaceré obce s cieľom vysúťažiť čo najvýhodnejšie ceny
- o návrhu nového Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samo-

správneho kraja, ktorý určí priority rozvoja územia kraja do roku 2030

– o priebehu prípravy Plánu udržateľnej mobility pre región TATRY, ktorého cieľom je príprava modelu integrovanej, ekologickej, inteligentnej a udržateľnej dopravy vo Vysokých Tatrách

– o organizačnom zabezpečení komunálnych a regionálnych volieb 2022

– o návrhu novej vyhlášky URSO o regulácii cien vodného a stočného.

Čo nám priniesol týždeň dobrovoľníctva

Nové skúsenosti, dobrý pocit a niektorým aj ocenenie.

Týždeň dobrovoľníctva má na Slovensku dlhoročnú tradíciu. Už 14 rokov sa koná pravidelne v 3. septembrovom týždni a organizuje ho Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií v spolupráci s regionálnymi dobrovoľníckymi centrami.

Každý rok sa doň zapája mnoho skvelých ľudí, škôl a organizácií, ktoré chcú venovať svoj čas pomoci iným. Benefitom je možnosť spoznať nové tváre a získať dobrý pocit z toho, že pomáhate tam, kde je to naozaj potrebné.

Výsledky tohtoročného týždňa dobrovoľníctva sú naozaj pozoruhodné. 3447 ochotných ľudí, 9977 hodín venovaných dobrovoľníctvu a 312 zrealizovaných aktivít. A niekde medzi nimi sme aj **MY**.

Do týždňa dobrovoľníctva sme vstúpili tou pravou nohou. A to šírením osvetu. Na našich základných školách sme ôsmakom a deviatikom predstavili, čo samotné dobrovoľníctvo znamená a aké možnosti ponúka. Už z praxe vieme, že zdieľanie informácií od rovesníkov má najväčší zmysel, preto aj tieto prezentácie žiakom zdieľali dvaja z našich dlhodobých mladých dobrovoľníkov z Face Clubu - Miška a Jakub a tiež zahraničné dobrovoľníčky Máša a Ľrika. Hovorili o svojich zážitkoch, skúsenostiach, kamošoch, nových veciach, ktoré sa učia a aj o možnostiach dobrovoľníctva v zahraničí. Veríme, že po týchto stretnutiach našim žiakom nebude pojem dobrovoľníctvo vzdialený a radi ho v budúcnosti vyskúšajú.

Čas letí a roky pribúdajú :D. Tak je to aj s našim klubáckym dobrovoľníckym tímom. Mnoho z našich dobrovoľníkov sa vydalo na novú cestu mimo náš región. Odišli na vysoké školy, kedy na lokálne dobrovoľníctvo ostáva oveľa menej času. Preto prišiel čas na mladších. Počas víkendového stretnutia v neďalekom Ždiari sme našim novým potenciálnym dobrovoľníkom priblížili ako dobrovoľníctvo u nás funguje, do akých aktivít ich budeme pozývať a v čom sa môžu rozvíjať. Tiež sme pomocou teambuildingových aktivít prehľovali vzájomné vzťahy a dobrovoľníctvo si vyskúšali na vlastnej koži.

V rámci našich ponúkaných dobrovoľníckych aktivít sme boli s našim „novým“, dobrovoľníckym tímom súčasťou prípravy a realizácie zábavného programu pre rodiny z Únie materských centier počas ich stretnutia v neďalekom Ždiari. Spoločne sme rozhybali a zabavili malých aj veľkých.

So seniormi z belanského klubu dôchodcov sme strávili aktívne popoludnie. Spoločne sme dali do pucu ich „klubovňu“. Poometali sme všetky kúty, umyli okná, svietidlá, vyčistili dvere. Pomohli sme im takto vyčistiť miesta, ktoré sú pre nich ťažšie dostupné.

Pri príležitosti **Týždňa dobrovoľníctva** sme sa rozhodli znovu po takmer 4 rokoch **oceniť pomocné ruky a ochotné srdcia dobrovoľníkov** v našom meste a ich činy za uplynulé roky.

Práca dobrovoľníkov bola a stále je pre mesto a obyvateľov veľmi dôležitá. Špeciálne v týchto ťažkých či už pandemických alebo

vojnou skúšaných časoch sa solidarita, empatia a ochota byť tu pre druhých prebudila v množstve z nás. Preto chceme takýchto ľudí so srdcom na pravom mieste za ich ochotu patrične oceniť.

Nominácia dobrovoľníkov na ocenenie prebiehala počas uplynulých týždňov anonymne prostredníctvom online formulára. Z navrhnutých nominácií vybrala odborná porota **3 ocenených v 2 kategóriách - dobrovoľník jednotlivec a dobrovoľnícky spolok či organizácia**.

V kategórii dobrovoľník jednotlivec ocenenie za aktívnu dobrovoľnícku prácu s deťkami v materskom centre Hrnečka, projekt Poteš svojho seniora a ďalšie aktivity získala **Barbora Bombalová**.

V kategórii dobrovoľnícky spolok či organizácia sme ocenili dva spolky - **občianske združenie Expression o.z.** za dlhodobú aktívnu prácu s deťmi a mládežou a rozvoj dobrovoľníctva na lokálnej úrovni a **Dobrovoľnícky hasičský zbor Spišská Belá** za aktívnu dobrovoľnícku činnosť pri príprave hasičských súťaží, pomoc pri požiaroch, kalamitách a iných situáciách a reprezentáciu mesta v hasičskom športe.

Veľká vďaka tiež patrí všetkým dobrovoľníkom, ktorí neboli ocenení, ale akokoľvek svojim časom a ochotou počas uplynulých 4 rokov prispeli k rozvoju nášho mesta.

Ďakujeme tiež všetkým tým, ktorí pomáhali počas pandémie či už šitím a rozdávaním rúšok, nákupmi, pri testovaní alebo akýmkoľvek iným spôsobom.

Ďakujeme aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí pomáhali pri vypuknutí vojnového konfliktu na Ukrajine či už zbierkami potravín, hygienických potrieb, šatstva, finančne, zabezpečením ubytovania, osobnou pomocou na hraniciach či v humanitárnych centrách alebo akýmkoľvek iným spôsobom.

Leto vo Face Clube a na Pôjde bolo poriadne aktívne

Leto je už dozaista za nami a preto je pravý čas nielen vybrať zo skriň teplejšie oblečenie, ale je aj zhrnúť a zaspomínať si, čo všetko sme spolu počas letných prázdnin zažili. Celé mesiace sme makali vo Face Clube aj na Pôjde a pripravovali pre vás rôznorodé aktivity. Campy, tábory, rodinné popoludnia, párty a mnohé iné...

Face Club počas leta patril najmä deťom a rodinám

Tak ako každé leto, tak aj toto boli brány Face Clubu otvorené po celý týždeň. Dopoludnia pre deti, večer pre mladých. Počas vybraných víkendov sa zase program klubu presúval viac von.

● Summer party otvorila naše leto

Letné prázdniny sme otvorili koncoročnému Summer párty na našom dvore. Vysvedčenia a školské tašky sme nechali doma a s úsmevmi na tvárach sme sa vrhli do prvých prázdninových dní. Na našej garden party nechýbali vodné balóny a striekačky, spoločné hry, chutné jedlo priamo z grilu či letný

kvíz. Verte, že na nás nezostala suchá ani jediná nitka. No to nevádi, veď voda a leto idú ruka v ruke.

● Dopoludnia vo Face Clube

Ako každý rok, tak aj tento patrili dopoludnia vo Face Clube deckám. Tvorivé dielne tanec, hudba, spoločenské hry, športy či jedlo. To všetko patrilo k dopoludňajším programom pod vedením našich animátorov.

● Príchod Eriky

Začiatkom leta sme medzi nami privítali ďalšiu novú dobrovoľníčku zo zahraničia. Prišla Erika z Lotyšska, ktorá nahradila dobrovoľníčku Paulu, ktorej projekt skončil začiatkom júna. Erika vkročila do leta spolu s nami a stala sa súčasťou jeho aktivít.

● Tábor Misia Prežitie 2.0

Tradíciu „klubáckeho“, leta sa stal aj tábor Misia Prežitia, ktorý už po druhýkrát pre mladých z mesta pripravili naši dobrovoľníci. Zakladanie ohňa, stavenie stanov, noc v lese či príprava jedla pre celú skupinu. To všetko patrí k Misii Prežitia. Už samotný

názov hovorí sám za seba :D. Tohtoročné pokračovanie obľúbenej misie bolo predsa o čosi iné. Vybrali sme sa totiž za hranice nášho mesta do neďalekej obce Ždiar. Počas 4 spoločných dní sme budovali tím, vyšli zo zóny komfortu, učili sa uvariť obed či večeru v obrovských hrncoch, prespali v lese nad dedinou a v neposlednom rade sme všetci PREŽILI a odniesli si krásne spomienky.

● Cestovateľský večer

Na cestu do sveta aj bez pasu či občianky sme sa vybrali v spoločnosti skúseného cestovateľa Reného Bosmana. René k nám zavítal, aby sa s nami podielil o svoje cestovateľské zážitky a veruže ich nebolo málo. Portugalsko, Jordánsko, Grécko, Taliansko či Slovinsko nám opísal zo svojich pohľadov a skúseností. Samozrejme nechýbali ani cestovateľské tipy či rady. René sa s nami podielil aj so svojim novým veľkým projektom s názvom Let's get lost on the way home. Cieľom tohto projektu je prejsť z Thajska

naprieč Áziou späť domov na Slovensko stopom a s minimom peňazí. Takto chce René spolu s kamošom - spolucestovateľom Danielom Kiskom inšpirovať ľudí k lowcost cestovaniu.

● Komunitná nedeľa znova spojila niekoľko organizácií

Poslednú júlovú nedeľu sa aj napriek chladnejšiemu počasiu uskutočnilo podujatie Komunitná nedeľa. Podujatie prebehlo v areáli evanjelickej kostola. Išlo o vzájomnú spoluprácu niekoľkých organizácií s jedným cieľom, stráviť spoločný čas. Do programu svojou troškou prispel Cirkevný zbor evanjelickej cirkvi v Spišskej Belej, Face Club, Expression o.z., mesto Spišská Belá, Materské centrum Hrnčíka, o.z. Kráčame spolu, herečky z Theatrobals či Sem – spoločenstvo evanjelickej mládeže a chalani z Domu na polceste vo Veľkom Slavkove. Spoločné popoludnie sme ukončili premietaním rozprávky Údolie lampášikov, ktoré bolo podporené výzvou poslancov Prešovského samosprávneho kraja.

● Campfest

Aj tento rok sme boli súčasťou festivalu Campfest, ktorý sa ako vždy konal na raňi v Kráľovej Lehote. Našou úlohou bolo postarať sa o tých najmenších. Pripravili sme kreatívne dielne a športové aktivity, ktorými sme deťom spríjemnili dni na Campfeste a rodičom zasa umožnili zúčastniť sa programov určených priamo pre nich.

● Festival netradičných športov bol netradičný v pravom zmysle slova

Netradičný nielen preto, že ste si tam mohli vyskúšať množstvo športov, ale aj preto,

že od začiatku až do konca festivalu sa naše plány križili s vyššou mocou. Či už to bolo výpadkom elektriny hneď na začiatku alebo silným dažďom spojeným s poriadnou búrkou na konci podujatia. Z čoho sme ale ostali skutočne povzbudení, bola radosť a zanietenosť ľudí, ktorí sa prišli zabaviť. Práve samotný počet všetkých vás, ktorí ste prišli svedčiť o tom, že ak človek chce, všetko sa dá. Aj bez elektriny, hudby či s búrkou za chrbtom. Prežili sme, že čas strávený pri dobrej aktivite **SPOLU**, je to najdôležitejšie, čo máme. Súčasťou tohtoročného festivalu neboli len športy a „problémy“, ktoré sme museli riešiť, ale aj workshopy pod vedením odborníkov, fitness pochúťky pripravené našimi mladými dobrovoľníkmi či úniková hra s názvom Prežilovala pracovňa, ktorú si pre vás pripravil náš dobrovoľník Matúš.

● Počas Challenge párty sme si vyskúšali všakovaké výzvy zo sveta TikToku či Instagramu (pozn. len tie bezpečné :)

Do leta sme vstupovali skvelou summer party a ďalšou super párty sme ho aj ukončili. Tentokrát v duchu rôznych vtipných výziev v kruhu svojich najkamošov. Bol, to čas sledovania smiešnych videí s plnými ústami vody, skúšania tortillových výziev, jogových cvičení vo dvojici či súťaží v KofolaPongu.

● Pôjd vo vzdelávaní nezháľal ani počas leta

● Počas prvého anglického campu sme sa vybrali na cestu do vesmíru

Anglický denný camp Cesta do vesmíru si pre deti pripravila zahraničná dobrovoľníčka Pinja z Fínska. Tento camp bol určený pre mladších, ktorí s angličtinou začínajú.

Súčasťou programu bolo spoznávanie jednotlivých planét slnečnej sústavy, spoločné hry či vesmírne experimenty. Camp sme ukončili výletom do planetária v Prešove, kde sme overili svoje nadobudnuté vedomosti.

● Anglický camp Týždeň zo života Phineasa a Ferba bol plný dobrodružstva

Počas druhého anglického campu, ktorý si pre pokročilú decká pripravila naša zahraničná dobrovoľníčka Máša z Ukrajiny sme strávili týždeň v živote dvoch výmyselníkov Phineasa a Ferba. Inšpirovaní ich vynalievavosťou sme vytvorili vlastné rakety, ktoré leteli poriadne vysoko, podarilo sa nám nájsť cestu z unikovej miestnosti, vyrobiť „nezničiteľné“, Lego modely či vytvoriť vlastných vtákov Perry z hlíny. Tiež sme hrali vodné hry, spoločne sa zabávali, grilovali či prespávali na Pôjde.

● Počas denného anglického campu Vytvor si svoj vlastný príbeh sme sa na chvíľu stali umelcami

V jeden z posledných letných týždňov si pre decká pripravila anglický camp aj naša najnovšia dobrovoľníčka Erika z Lotyšska. Témou tábora bolo Vytvor si svoj vlastný príbeh. A čo tvorí príbeh? Samozrejme hlavná postava, každý príbeh ju má. Takže deti mali možnosť vytvoriť si vlastnú hlavnú postavu. Vzali sme teda lepidlo, papiere, fixky, ceruzky, množstvo iných kreatívnych materiálov a pustili sa do práce. A každý príbeh má aj miesto, kde sa odohráva. Takže sme museli dať postavám „pódium“, kde môžu pôsobiť.

Viac informácií o lete vo Face Clube a na Pôjde a ich aktivitách nájdete v aktualitách na našom projektovom webe: spolublizsie.sk.

Slávnostné obrady osláv životných jubileí a uvítania detí do života

Slávnostný obrad osláv životných jubileí

V dopoludňajších hodinách 10.10.2022 sa sála Obradnej siene mestského úradu zaplnila dôchodcami. Po druhýkrát v tomto roku mesto Spišská Belá pripravilo slávnostný obrad spišskobelianskych jubilatov. Pozvaní boli tí, ktorí uplynulý štvrtrok oslávili 70 r., 75 r., 80 r., 85 r., 90 rokov a viac. Sú to významné životné jubileá. Počas slávnostného obradu sa im prihovoril primátor mesta, Jozef Kuna. Poďakoval sa im za ich prácu, vyzdvihol ich skúsenosti a zaprial im ešte veľa zdravia do ďalších rokov.

„V mene svojom a v zastúpení nášho mesta Vám v tento slávnostný deň ďakujem za vašu celoživotnú prácu! K Vašmu sviatku Vám želim z celého srdca, aby ste veľa rokov pobudli v zdraví a v šťastí medzi svojimi najdrahšími a medzi nami všetkými! Vieme, že vďačnosť a úctu vyjadrovať iba slovami je málo, preto sa budeme usilovať dokazovať vám to aj skutkami. Zo srdca Vám prajem najmä pevné zdravie, radosť a spokojnosť, nech sa Vám Vaša láska a obetavosť, s ktorou ste prežili veľkú časť života, vracali plným priehrštím v podobe milého slova, ľudského dobra a vďačného úsmevu.“

Celkovo bolo k slávnostnému obradu pozvaných 42 jubilatov:

Mária Modlová, Helena Krišandová, Anna Bekešová, Ervín Firek, Štefan Hohol, Ľudmila Kalafutová, Marián Kovalčík, Eduard Krempaský, Anna Pavlíková, Dušan Adamják, Miroslav Bekeš, Elena Belončáková, Božena Biel'aková, Eva Gaľovská, Alžbeta Gurová, Ľudovít Hangurbadžo, Ján Kolodzej, Ervín Lauf, Ružena Lešundáková, Jozef Mačutek, Michal Pliško, Ján Zibura, Alice Dobošová, Barbara Frindt, Ján Jendrejčák, Mária Kalaziová, Anna Končeková, Darina Kostková, Stanislav Krempaský, Ing. Mária Kušmíreková, Anna Novoroľníková, Anna Oberlová, Mária Písarčíková, Marcela Pjateková, Anna Podolinská, Anna Sabolová, Bc. Helena Simančíková, Milan Strela, Martin Šelep, Marta Šimonová, Alice Šramelová, Emil Šváby.

Jubilanti si na záver obradu s primátorom pripili, najmä na to zdravie, aby slúžilo ešte ďalšie roky. Pán primátor každému osobne zablahoželal, odovzdal kvet a finančný dar. Sprievodný kultúrny program si pre našich seniorov nacvičili deti z folklórneho súboru Belanček.

Uvítanie detí do života

Medzi prvé slávnostné chvíle Spišskobelana/Spišskobelanky – ako občana/občianky mesta patrí uvítanie do života. Slávnostný obrad sa uskutočnil v priestoroch Obradnej siene, čo umocňuje jeho slávnostnú atmosféru. Pozvané boli novorodiatka ktoré majú trvalý pobyt v Spišskej Belej, bez rozdielu miesta narodenia. Celkovo nám za tieto tri mesiace pribudlo 14 malých občanov:

Paulína Braviaková, Heinrich Gallik, Veronika Voščeková, Júlia Kačurová, Amália Lizáková, Oliver Matava, Michal Miko, Anna Karolína Monková, Viktória Obertanová, Alexandra Petrušová, Leonard Pišta, Aurélia Sláviková, Caroline Vidová, Bianka Vitkovská.

Pán primátor Jozef Kuna zablahoželal rodičom k narodeniu detí, poprial veľa lásky a trpezlivosti pri ich výchove, nech im rastú v zdraví. „S radosťou sme sa tu stretli pri príležitosti uvítania našich najmenších občanov do nášho mesta – Spišskej Belej. Verím, že naša Spišská Belá bude pre Vaše deti dobrým a bezpečným miestom pre to, aby tu rástli v škôlke, škole a verím, že mnohí ostanú žiť v našom meste a založia si ďalšie krásne a zdravé rodiny. Preto Vás vítam naši najmenší Belania, naši milí občania. Vítam Vás do nášho mesta a prajem Vám a Vaším rodičom veľa zdravia, šťastia a spokojnosti vo Vašom živote.“

Sprievodným programom bolo vystúpenie páru z tanečného klubu TATRADANCE. Potom nastal čas na zápis rodičov do pamätnej knihy a fotografie na pamiatku. Rodičia si z rúk pána primátora prevzali kvet a finančný dar od mesta.

Spoločné terénne školenie „Cesty k zdravým lesom“

Národné lesnícke centrum – Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky v spolupráci s Lesmi Mesta Spišská Belá s.r.o. zorganizovalo v dňoch 21.-23.9.2022 spoločné terénne školenie pre obhospodarovateľov lesov, v lokalite Vysokých Tatier, pod názvom „Cesty k zdravým lesom“.

Cieľom vzdelávacej aktivity bolo poskytnutie najaktuálnejších poznatkov lesníckeho výskumu z oblasti pestovania, ochrany lesa a ukážok dobrej lesníckej praxe s dôrazom na prírodu blízke hospodárenie v lesoch smerujúce k zvýšeniu stability a adaptability karpatských lesných ekosystémov na dopady klimatických zmien v regióne.

Kladne možno hodnotiť vysoký záujem o túto aktivitu zo strany štátnych obhospodarovateľov, ako aj subjektov neštátneho sektoru, ako napríklad ProSilva Slovensko, Mestské lesy Krupina a Košice zástupcovia urbárov tatranského regiónu. Rovnako pozitívna je aj spolupráca, ktorú v rámci školenia deklarovali a prakticky ukázali zástupcovia Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Ministerstva životného prostredia SR, Štátnej ochrany prírody SR, či Správy Tatranského národného parku so sídlom v Tatranskej Lomnici.

Z diskusie možno odvodiť pár dobrých príkladov pre lesnícku a ochranársku prax z územia pôsobnosti lesov mesta Spišská Belá. Ide napríklad o ponechanie stromov na dozitie, či diskusiu o tom, že

deklarujú ponechanie miest, na ktorých nebude vyhlásený bezzásah a bude na nich realizovaný rozumný lesnícky manažment prírody blízokým spôsobom.

Praktické zručnosti si účastníci vyskúšali priamo v teréne a to napríklad pri odhade hektárového počtu stromčekov, zásoby uhlíka a drevnej hmoty, či drevinového zloženia na založených demonštračných plochách. Práve praktické riešenia a interaktívne komunikačné prvky medzi účastníkmi a lektorom, vo forme riešenia týchto úloh, považovali všetci za prospešné a hodnotili ich veľmi pozitívne.

Spoločné terénne školenie sa konalo v rámci riešenia projektu „Cesty k zdravým lesom: Odolné, prispôsobivé, rozmanité a udržateľné lesy v cezhraničnom regióne Ukrajiny a Slovenska“, HUSKROUA/1701/LIP/009. Mestské lesy ako partner v rámci projektu tento rok vysadili 54000 kusov stromčekov, vykonali 46 ha ochrany proti burine a 30 ha prerezávok. Okrem týchto aktivít pokračujú v rekonštrukcii podkrovia v budove na Šarpanci na historicko-edukačnú miestnosť lesnej pedagogiky, ktorá má byť ukončená do konca tohto roka, taktiež financovaná z projektu.

Ing. František Pisarčík,
Lesy mesta Spišská Belá, s. r. o.

Svätohubertská poľovnícka svätá omša 2022

Vo štvrtok 1. septembra 2022 sa konala tradičná Svätohubertská omša, organizovaná poľovníkmi **Mestského poľovníckeho spolku (MPS) POLANA** so sídlom v Spišskej Belej. Poľovnícky spolok sa zväčša zaoberá zmysluplným využívaním prírody, chovom, ochranou, zušľachťovaním a lovom zveri a hospodárskym zhodnocovaním úlovkov.

„Zver nie len loviť, ale hlavne chrániť a pochopiť jej význam v prírode“

To je odkaz legendy o Svätom Hubertovi. Podľa legendy akvitánsky princ, ktorý žil neviazane, bol márnotravný, holdoval lovu, neskôr sa naučil vážiť si zvieratá a prírodu. **Poľovníctvo však nie je len o súdržnosti či vzťahu k prírode, dokonca to nie je ani**

životný štýl, ale je to život.

Svätohubertská omša nie „len“ svätou omšou, ktorou poľovníci ďakujú za zver a prírodu, je to tiež kultúrne podujatie a stretnutie priateľov lesa a prírody. Pre občanov ktorí mali záujem sa tejto udalosti zúčastniť bola zabezpečená bezplatná autobusová preprava s nástupom pri Mestskom úrade. Záujemcovia sa následne presunuli ku Kaplnke sv. Huberta – patróna slovenských poľovníkov v Tatranskej Kotline, kde sa konala svätá omša ktorú celebraval pán farár Jakub Grich.

Svätohubertskej slávnosti sa zúčastnila aj **viceprimátorka mesta Spišská Belá Mgr. Marta Britaňáková.**

Omša sa začala tradičným sprievodom

s uloveným jeleňom od parkoviska až ku kaplnke. Túto slávnostnú atmosféru nám hudbou hranou na lesných rohoch podčiarklo trubačské trio z MSP POLANA. Pán farár na záver omše požehnal, prevzal a poďakoval za poľovníkmi prinesené dary – **chlieb a soľ, lesné plody, ryby a divé kačice.**

Odtiaľ sa všetci prítomní v slávnostnom sprievode presunuli po náučnom lesnícko-poľovníckom chodníku na poľovnícku chatu POLANA, kde im bolo zadarmo poskytnuté občerstvenie vo forme poľovníckeho jelenieho a diviacieho guláša, piva a kofoly.

Táto udalosť bola oslavou nie len prírody, ale i poďakovaním poľovníkom, ktorí sa o zver počas zimy starajú a tým naplňujú odkaz Sv. Huberta.

78. výročie SNP

Ani 78 rokov po vypuknutí Slovenského národného povstania mesto Spišská Belá nezabúda na **hrdinstvo predchádzajúcich generácií**, ktoré po rokoch útrap zatúžili po slobode. Obetu tých, ktorí za spoločný domov a slobodu položili svoj život, si v meste pripomenuli v piatok 26. augusta 2022.

Slovenské národné povstanie zviditeľnilo slovenský národ v celosvetovom meradle. Slovensko sa zaradilo do protifašistickej koalície a na stranu víťazných mocností. Povstanie sa svojím obsahom a rozsahom začlenilo do širokého kontextu hnutia odporu v Európe. Aktívne vystúpenie Slovákov voči nacizmu bolo aj bojom za zachovanie vlastnej národnej existencie a svojbytnosti.

Slovenské národné povstanie bolo najvýznamnejším revolučným vystúpením Slovákov v doterajšej histórii. Túto udalosť si uvedomuje aj SZPB, ktorý stále výraznejšie prízvukuje postoj najmä mladých ľudí k histórii vlastnej krajiny, v ktorej SNP sa postavilo proti bezpráviu, násilniu v duchu sociálnej spravodlivosti, bratstva, rovnosti a rovnoprávnosti všetkých ľudí a národov.

Pietneho aktu sa zúčastnili viceprimátorka mesta Mgr. Marta Britaňáková, zástupcovia mesta a Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov.

Duch národa sa väčšinou najlepšie prejaví vo vyhranených časoch. Slovenský národ sa dokázal vzoprieť fašistickej okupácii a v rozhodujúcej chvíli sa postavil na stranu ľudskosti. Dokázal, že je národ vyspelý a že je oddaný humanistickým tradíciám. Dokázal, že vie slobodne a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcnosti. Na to by sme mali pamätať vždy, keď sa náš zrak obracia do minulosti. Tu sa zvädzal boj nielen za našu budúcnosť, ale aj za našu dušu.

V tomto boji Slováci obstáli a aj vďaka pomoci zo strany ruských, ukrajinských, rumunských a ďalších vojakov vztýčili vlajku našej národnej identity.

Slovami klasika: „Tí, čo sa nepamätajú na minulosť, sú odsúdení na to, aby ju znova prežili!“ Pamätajme preto na minulosť; pamätajme na tých, ktorí bojovali a padli v Slovenskom národnom povstaní; pamätajme na tých, ktorí bojovali, aby sme tu dnes my mohli stáť a žiť v slobodnej a demokratickej krajine.

Kvalita života seniorov a ľudí so zdravotným obmedzením v Zariadení opatrovateľskej služby v Spišskej Belej

V súčasnosti vážnym sociálnym, ale aj ekonomickým problémom je spôsob udržania príjmu starších ľudí - dôchodcov potrebného na zabezpečenie ich udržateľnej kvality života. Mesto Spišská Belá, ako zriaďovateľ a poskytovateľ sociálnych služieb má za cieľ, aby služby v našom meste boli čo najrozsiahlnejšie, aby boli dostupné skutočne všetkým, ale najmä tým, ktorí potrebujú špecifický prístup. Pre celú oblasť potrieb obyvateľov sa v poslednej dobe udomácňuje spoločný pojem kvalita života. Jednoducho povedané, ide o spôsob života, životný štýl a životné podmienky spoločnosti a jedinca. Kvalita života je výsledkom vzájomného pôsobenia fyzických, zdravotných, sociálnych, psychologických, ekonomických, environmentálnych, morálnych a duchovných podmienok, týkajúcich sa ľudského a spoločenského rozvoja. S kvalitou života sa spája aj princíp rovnosti a nediskriminujúceho správania. Keďže v poslednom období sa vo vlastnej praxi poskytovania sociálnych služieb stretávam s otázkami uplatňovania ľudských práv v sociálnych službách a to konkrétne s otázkami súvisiacimi s osobnou slobodou, ochranou pred neľudským zaobchádzaním, rešpektovaním súkromia a zdravia prijímateľov sociálnych služieb, položila som zopár otázok tej najkompetentnejšej osobe – vedúcej Zariadenia opatrovateľskej služby Spišská Belá- Strážky, Mgr. Renáte Charitunovej.

Aká je história a činnosť zariadenia (ZOS)?

V roku 2003 prešlo naše zariadenie delimitáciou pod inštitúciu Mesto Spišská Belá. V nasledujúcom roku 2004 mesto vydalo novú zriaďovaciu listinu pre starých občanov s kapacitou 10 miest. Zariadenie je naďalej samostatnou rozpočtovou organizáciou bez právnej subjektivity. Využíva zdroje verejné – finančný príspevok na poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach podmienených odkázanosťou a poplatky od klientov ZOS za poskytnuté služby podľa zákona, ako aj zdroje rozpočtu Mesta Spišská Belá. Zariadenie opatrovateľskej služby poskytuje starostlivosť starým a chorým občanom podľa zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Hlavnou prioritou ZOS je vytvorenie náhradného domova pre seniorov, kde sú vytvorené podmienky: pre dôstojný život aj zdravotne postihnutých seniorov, príjemnej rodinnej atmosféry, vzájomnej dôvery a porozumenia a poskytovania komplexnej starostlivosti o klienta. Našim tímom zamestnancov zabezpečuje komplexnú starostlivosť o klientov nášho zariadenia. Ku každému klientovi pristupujeme individuálne s ohľadom na jeho jedinečné potreby. V súlade s platnou legislatívou SR poskytujeme celoročnú, pobytovú sociálnu starostlivosť. K štandardným službám nášho zariadenia patrí aj: zabezpečenie predpisu aj donášky liekov podľa indikácie lekára a predpisu zdravotníckych pomôcok prostredníctvom poukazu, schválenie revíznym lekárom zdravotnej poisťovne, sprevádzanie klienta v prípade záujmu a potreby na odborné vyšetrenia. Život seniorov v ZOS nemôže byť jednotvárny a stereotypný. Je potrebné ho vyplniť širokou paletou záujmových činností a nácvikom zručností, finančnej gramotnosti, aby si klient zachoval samostatnosť v čo najväčšej miere. V zariadení je k dispozícii malá knižnica, spoločenská miestnosť s digitálnymi televíznymi programami. Voľný čas klienti trávia rôznymi aktivitami ako sú: biblioterapia, muzikoterapia, aromaterapia a rôzne spoločenské hry i ručné práce. Do ZOS prichádza kňaz, ktorý seniorom ponúka duchovnú službu a vysluhovanie sviatosti podľa záujmu prijímateľov sociálnej služby.

Ako podľa Vás na Slovensku funguje systém starostlivosti o seniorov? V čom vidíte problém?

Najväčšie ťažkosti spôsobuje, že zdravotnícky a sociálny rezort nie sú prepojené. Každý pracuje podľa vlastných legislatívnych usmernení. Kontinuita prepojenia medzi týmito dvoma zodpovednými rezortami chýba. Funguje na základe zákona o sociálnych službách, ktorý presne upravuje, kto má na sociálnu službu nárok. V súčasnosti najviac využívanou sociálnou službou sa podľa dopytu javí pobytová forma sociálnej služby. Faktom ale je, že zariadení je málo, zoznamy čakateľov sú veľmi dlhé a nie je možné uspokojiť potreby všetkých. Samozrejme zariadenia sociálnych služieb nemajú plniť úlohu dlhodobých liečební, ktoré nám na Slovensku vymizli. Ich úlohou je poskytovať služby spojené s plnohodnotným prežívaním staroby a v čo najväčšej miere sa podobať životu v rodine, ako aj v čo najväčšej možnej miere udržiavať kontakt a spoluprácu s rodinnými prísluš-

níkmi. Je pravdou, že mnohokrát sme aj u nás v zariadení bojovali s nemocničným systémom, ktorý zamestnanci nechtiac vnášali do života klientov. Ak sa na problematiku nepozerali len ako na sociálnu službu, ale ako na komplexnú dlhodobú starostlivosť o seniorov, nemali by sme zabúdať na zdravotnícke zariadenia. V tomto prípade by sme však mohli diskutovať skôr o tom, ako systém nefunguje, aj keď už máme prvé „lastovičky“ sociálno-zdravotné zariadenia, ktoré túto službu ponúkajú na vysokej úrovni.

Majú u Vás prijímatelia sociálnej služby rovnaké práva ako osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sú zbavené, príp. obmedzené spôsobilosti na právne úkony?

V našom zariadení v súčasnosti nemáme prijímateľov sociálnej služby zbavených alebo obmedzených spôsobilosti na právne úkony. V prípade, že by v našom zariadení nesvojprávne osoby umiestnené boli, s určitosťou môžeme uviesť, že takéto osoby majú z nediskriminačného dôvodu rovnaké práva ako ostatní klienti nášho zariadenia.

Ako je to s rešpektovaním súkromia vo Vašom nízkokapacitnom zariadení?

Sme zariadenie rodinného typu, kde sa chod zariadenia skôr podobá bežnému životu v rodine - nastavenie pravidiel rodinného fungovania. Mne osobne ako klientovi by skôr vadilo, že „všetci všetko vedia.“ Uvítala by som viac anonymity, ktorú nie vždy vieme zabezpečiť. Dovolím si tvrdiť, že dostatočne chránené súkromie majú prijímatelia sociálnych služieb v jednolôžkových izbách. V dvoj a trojlôžkových izbách sa súkromie úplne nedá chrániť, nakoľko sú zdieľané s inými klientmi zariadenia. Snažíme sa v prípade požiadaviek riešiť čiastočne súkromie umiestnením paravánov. Naším cieľom je tiež inovovať a zrekonštruovať pôvodné zariadenie s vyhladkou do budúcnosti umožniť súkromie každému prijímateľovi sociálnej služby v zariadení umiestnením v jednolôžkovej izbe.

Sú vo Vašom zariadení dostupné zdravotnícke služby? Sú poskytované bezodplatne?

Ošetrovateľskú starostlivosť v zariadení poskytujú zamestnanci, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania. Snažíme sa zabezpečiť udržanie kvality a etiky starostlivosti o zdravie našich klientov. Plánuje sa a riadi včasné zabezpečenie liekov a zdravotníckych pomôcok v súlade s potrebami klientov. Taktiež je zabezpečené dávkovanie a podávanie liekov v súlade s aktuálnou ordináciou lekára pred ukončením doby expirácie liečiv, zabezpečenie primeranej hydratácie, výživy a hygienickej starostlivosti na základe odporúčaní ošetrojúceho lekára, podpora sebestačnosti a mobility, prevencia pádov a vzniku dekubitov. Zabezpečujeme manažment prevencie šírenia nákaz, meranie vitálnych funkcií (dýchanie, pulz, tlak krvi, telesná teplota), konzultáciu odchýlok vo vitálnych funkciách, stave vedomia a orientácii s obvodnou lekárkou a psychiatrickou, ktoré v prípade potreby dochádzajú do zariadenia. Všetky tieto služby poskytujeme bezodplatne. Ak by sa však legislatívne upravilo a koordinovalo zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a starostlivosti o zdravie klientov v spolupráci s odborníkmi, tak by to určite v zariadeniach sociálnych služieb ovplyvnilo dlhodobú starostlivosť a vzrástla by úroveň kvality odbornej a etickej starostlivosti o zdravie aj samotnej zdravotnej starostlivosti. To by malo vplyv na spokojnosť klientov sociálnych služieb a ich rodinných príslušníkov, pokles hospitalizácií a zníženie finančných nákladov na ich úhrady, redukciu zbytočného utrpenia, bolesti a veľakrát aj bezmocnosti.

Občas sa v médiách objavia znepokojivé správy o nedôstojných podmienkach v zariadeniach a zlom zaobchádzaní zamestnancov voči seniorom, ktorí tam žijú. Ako sa to môže stať a aké mechanizmy by mali fungovať, aby sa tomu zabránilo?

Toto sú neprípustné veci, nesmú sa diať. V našom zariadení ich nenájdete, tu by to jednoducho povedal jeden na druhého. Akékoľvek správanie, ktoré ponizuje dôstojnosť človeka je neakceptovateľné. V žiadnom prípade vec nechcem zľahčovať, ale chceme poukázať aj na fakt, že k takémuto zlyhaniu môže dôjsť u prepracovaných a vyhorieťých ľudí. Prepracovaný človek dokáže byť zlý a agresívny, lebo nevládze. V zariadeniach je málo odborných zamestnancov, je to ťažká

a neohodnotená práca, aj keď ja by som ju skôr nazvala službou inému. Stretávame sa však aj s tým, že väčšinu nových záujemcov o pracovné miesto odradí výška mzdy. Aj keď táto práca by nemala byť len o finančnom ohodnotení, ale aj určitom spoločenskom upovedomení. Jedna vec je nastavenie organizácie práce, druhá preťažovanie personálu, ktoré môže vyústiť až do takéhoto zlyhania. Kvalitný personál je dlhodobo poddimenzovaný, najsť ho je v dnešnej dobe obrovský problém. Preto by mali fungovať správne nastavené kontrolné mechanizmy na všetkých úrovniach. Na začiatok treba povedať a možno sa to mojim kolegom a odbornej verejnosti, páčiť nebude, ale veci treba pomenovať pravým menom – takéto veci sa v zariadeniach dejú. Bohužiaľ, toto je vždy záležitosť vedenia a kontrolného mechanizmu, ktorý je zložitý. Jednu vec môže kontrolovať zriaďovateľ, čiže v tomto prípade Mestský úrad v Spišskej Belej a to konkrétne hospodárenie s rozpočtom a peniazmi, ktorý ale nekontroluje štandard kvality poskytovania sociálnych služieb v súlade so zákonom o sociálnych službách. To kontroluje vyšší územný celok a MPSVR SR. Poskytovanie ošetrovateľskej a opatrovateľskej starostlivosti však už kontroluje ďalšia inštitúcia, Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Hygienický štandard a priestorové vybavenie kontroluje RÚVZ. Každá inštitúcia je oklieštená v rámci svojich kompetencií, a potom niektoré veci jednoducho nerieši. Veľmi dôležité tiež je, aby kontroly neboli vykonávané iba formálne, ale ani likvidačne. Mali by byť, podľa môjho názoru, ciele a na každé zariadenie individuálne, záver kontroly by mal mať výchovné a nápravné zameranie. Výsledky musia byť merateľné a jasné. Veľmi by pomohlo vytvorenie jedného kontrolného orgánu, ktorý by bol kompetentný skontrolovať všetko v jasne nastavenom štandarde.

Nespokojnosť klientov je nežiaducim javom, preto je potrebné po príčinách nespokojnosti nielen pravidelne pátrať, ale aj vyhodnocovať ich. Aké metódy zisťovania a vyhodnocovania využívate? Dá sa typickým príčinám nespokojnosti predchádzať?

Prehodnocujeme platné opatrenia a prístup zamestnancom ku klientom, ktoré následne aktualizujeme tak, aby sme eliminovali javy nespokojnosti v budúcnosti. Žiaľ, v praxi sme sa naučili vyrovnávať so skutočnosťou, že indikátory kvality predovšetkým klientov a ich blízkych sú nastavené trochu inak ako tie naše. Príčinám nespokojnosti sa samozrejme predchádzať dá. My to riešime tak, že každý zamestnanec v rámci vstupného osvojovania si pracovných podmienok je upovedomený a upozomený s najčastejšími príčinami nespokojnosti. Každý pracovník tak od začiatku vie, na čo sa vo svojej práci zamerať, akým nedostatkom je potrebné cílené sa vyhnúť, aby nedošlo k nespokojnosti klienta a jeho blízkych. Nespokojnosti v našom zariadení predchádzame dodržiavaním smerníc, edukáciou klientov a ich blízkych (už pri podpise zmluvy je potrebné klientom a ich blízkym vysvetliť, čo môžu od starostlivosti očakávať, potrebné je poukázať na potrebu spolupráce, nezasahovania do procesu liečby, určiť hranice požiadaviek, zrealizovať očakávania), ako aj školením a vzdelávaním zamestnancov. Nám na spokojnosti našich klientov záleží a preto máme stále čo zlepšovať. Klienti majú možnosť svoj názor a nespokojnosť vyjadriť v anonymnom dotazníku, taktiež svojim názorom a podnetom, ktoré môžu podať v zariadení. Aktuálne pro-

blémy a nespokojnosť sa riešia pri ranných denných sedeniach, kde sa v krátkosti celá skupina stretne a vyjadrí svoje požiadavky, zhodnotí problémy prevádzky z predchádzajúceho dňa. Tak predchádzame nabaľovaniu sa nespokojnosti a zväčšovaniu nevyriešeného problému. Samozrejme klient má právo podať aj sťažnosť a podnet.

Ako hodnotíte podmienky kvality poskytovaných sociálnych služieb vo Vašom zariadení?

Zákon o sociálnych službách zaviedol povinnosť poskytovateľa sociálnej služby plniť podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby, členené do štyroch oblastí (dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, procedurálne podmienky, personálne podmienky, prevádzkové podmienky). Zavádzanie týchto kritérií a postupov podľa určených štandardov v zákone je jedným zo základných nástrojov zvyšovania kvality života našich klientov, ich sociálneho začlenenia, a to cestou odborného poskytovania služieb s posilnením ľudsko-právneho rozmeru a orientácie na ich individuálne potreby a preferencie. Rovnako vytvára vyššiu úroveň aj pracovného prostredia a celkového imidžu zariadenia v okolí, širokej verejnosti a spoločnosti. Máme písomne vypracované postupy, pravidlá, domáci a prevádzkový poriadok, ktoré sa snažíme priebežne aktualizovať, podľa jednotlivých životných situácií a problémov, s ktorými sme sa v našej práci museli popasovať. Základným cieľom nás všetkých je podpora sociálneho začlenenia klienta s dodržiavaním jeho základných ľudských práv a slobôd, aby sme sa vyhli akémukoľvek obmedzovaniu jeho rozhodovania, ako chce ďalej prežívať svoju starobu, s kým chce tráviť svoj voľný čas, ako si predstavuje riešenie svojich zdravotných i osobných - rodinných problémov. Myslím, že v dodržiavaní základných ľudských práv a slobôd sme „prešli kus dobrej cesty“, kde sa nám hlavne u zamestnancov a rodinných príslušníkov podarilo zmeniť ich prehnane preventívne opatrenia spojené s pocitom zodpovednosti za klienta - rodiča, ktoré niekedy viedli k obmedzovaniu ich samostatného rozhodovania, nesenia zodpovednosti, ale aj k obmedzovaniu svojvoľného pohybu klienta mimo priestorov zariadenia, kde bol klient pod zrakovým dohľadom. Vzhľadom na to, že sme zariadenie rodinného typu je pre dodržiavanie vzájomnej tolerancie a spolunažívania jednoduchšie zavádzať niektoré praktiky do chodu zariadenia. Čo sa týka oblasti procedurálnych, personálnych aj prevádzkových podmienok, som presvedčená, že všetci zamestnanci, ktorí sú zapojení v tomto pracovnom prostredí, robia svoju prácu najlepšie ako vedia, a ako im to umožňujú vytvorené pracovné podmienky. V prevádzkových podmienkach máme nedostatky v požiadavke v zmysle univerzálneho navrhovania, vybavenosti sociálnymi zariadeniami, ktoré zvyšujú štandard poskytovanej služby a samozrejme súkromie klienta, ale ako som už spomínala, máme záujem zrekonštruovať a inovovať priestory zariadenia.

Čo dodať na záver? Cení si maximálne pracovné nasadenie a odhodlanie pomáhať u každého zamestnanca zariadenia. Preto sa touto cestou chcem celému personálu zariadenia za ich obetavosť, úsilie a pracovné nasadenie poďakovať. Zároveň všetkým zamestnancom zariadenia želim pevné zdravie a veľmi veľa sil, fyzických aj duševných. Potrebujeme Vás, ale potrebujú Vás najmä tí, o ktorých sa tak obetavo staráte.

Ing. Anna Mlaková, odd. soc. vecí MsÚ

Členovia klubu dôchodcov sa zaujímajú o život v meste

Členovia Denného centra Spišská Belá (klubu dôchodcov) sú mimoriadne aktívni občania so záujmom o dianie v meste. V minulom kalendárnom roku tvorilo členskú základňu 72 seniorov. Spoločne sa zúčastňujú a zapájajú do spoločenských aj kultúrnych akcií organizovaných mestom, ako aj inými organizáciami. V spoločnosti ostatných seniorov sa zbavujú pocitu osamelosti, domáceho stereotypu, veľa komunikujú, získavajú informácie z oblasti sociálno-právneho poradenstva, absolvujú plánované výlety na zaujímavé miesta, zúčastňujú sa na športových súťažiach medzi klubmi dôchodcov z iných miest, ale organizujú aj tematické posedenia.

Dňa 18. augusta 2022 pozvala pred-

sedníčka Denného centra, pani Marianna Mačáková, na besedu zástupcu mesta z oddelenia životného prostredia. Seniori sa na stretnutí zaujímali najmä o samosprávu avizované zmeny v odpadovom hospodárstve v súvislosti s čipovaním zberných nádob. Vysvetlené boli mylné očakávania o finančnom zvýhodňovaní kvôli menšej tvorbe zmesových komunálnych odpadov už v najbližšom období. Označovanie zberných nádob na zber komunálneho odpadu prebieha z dôvodu veľkého množstva nádob v teréne v porovnaní s tým, koľko ich v zmysle schváleného všeobecne záväzného nariadenia mesta má byť. Okrem zosúladenia počtu nádob je zámerom dosiahnuť minimalizovanie zmesového komunálneho odpadu s jeho

lepším triedením. Cieľom samosprávy v tejto fáze je najmä zabezpečiť zber dát z vývozu odpadu v reálnom čase, ako aj ich následnú analýzu. V súvislosti s trendom vývoja cien za uloženie odpadu na skládku odpadov zo strany štátu, je ťažké predvídať možnosti finančných úľav v budúcnosti. Za znížovaním množstva odpadu uloženého na skládku odpadov je skôr snaha o určitú stabilizáciu dane za zmesový komunálny odpad. Okrem odpadov sa seniori zaujímali aj o tému ochrany ovzdušia, o drevinu a podobne.

Beseda bola poučným a príjemným stretnutím pre všetkých zúčastnených. Za vyzdvihnutie stojí aktívny záujem seniorov o dianie nielen v našom meste, ale aj v oveľa širších súvislostiach.

Fest Fajný Fest napísal svoju desaťročnicu

Organizátorom Fest Fajného Festu sa na oslavu desiateho ročníka podarilo do Strážok prilákať jedinečnú zostavu hudobníkov, ktorá v tomto regióne vystupuje skutočne ojedinele. Fest Fajný Fest 2022 privítal návštevníkov v kaštieľnom parku v sobotu 23. júla.

Podujatie odštartovala v rockovej nálade kapela *Brandys* a v podobnom duchu pokračoval aj miestny *Screen*. Novinkou jubilejného ročníka bolo poeticko-hudobné vystúpenie troch kamarátov pod názvom *Traja vlci horou*. Zaujímavé informácie odzneli počas diskusie s ekologom a filmárom *Erikom Balážom*. FFF

následne osviežili reggae rytmy poľského zoskupenia *Shashamane* a folkové korene pripomenuli ich charizmatiký krajania z *Kapely Hanki Wójciak*. Fascinujúce predstavenie návštevníkom ponúklo bratské folkové duo *Gaišbergovci* – synovia slovenského herca, pesničkára, spisovateľa a humoristu. Blázniví punk-rockeri z *Bijouterrier* s energickou Zitou Rigondeaux to poriadne roztočili a o pokračovanie dobrej párty sa postarala írsky hudba v českom prevedení *Pirates of the Pubs*. Neopakovateľným zážitkom bolo vystúpenie legendárnej hudobnej kapely *Bez ladu a skladu* vo svojej najpôvodnejšej zostave. Priaznivcov trash metalu nepochybne potešila skupina *Catastrofy* a kvalitný slovenský hip-hop odprezentovali profesionáli z kapely *Modré hory*. Uleteno-veselú show potom predviedol ešte *Pentagramček* a na záver festivalu sa o zábavu postaral podtatranský DJ *Baron*.

Pre deti bol tradične pripravený animačný program a nesklamala ani obľúbená a vyhľadávaná Chillout zóna. Fest Fajný Fest sa opäť uskutočnil najmä vďaka dôvere Slovenskej národnej galérie, spolupráci Mesta Spišská Belá, podpore Prešovského samosprávneho kraja a mnohým sponzorom.

Paula Grivalská

Športové hry seniorov

Kežmarský kalendár športových podujatí na tento rok je mimoriadne obsiahly. Európske mesto športu zorganizovalo súťaže v rôznych športových a vekových kategóriách a v tomto trende pokračuje. 12. augusta sa seniori nášho mesta organizovaní v dennom centre /klub dôchodcov/ zúčastnili „Športových hier seniorov“. Akcia sa uskutočnila v športovom areáli denného centra seniorov v Kežmarku, súťaže sa zúčastnilo 6 športových družstiev po štyroch súťažiacich. Okrem belianskych seniorov to bolo 5 kežmarských tímov a to Denné centrum, Jednota dôchodcov I. a II., Združenie kresťanských seniorov a Zariadenie pre seniorov a zariadenie opatrovateľskej služby. Po registrácii súťažiacich a zahájení, odovzdal všetkým súťažiacim primátor mesta Kežmarok Ján Ferencák medaile: Kežmarok – európske mesto športu. Súťažilo sa v 5-tich športových disciplínach: hod šípkou na terč, hod loptou na basketbalový kôš, hod loptou na určený cieľ, ruské koly, futbalový kop loptou na bránu. Naši seniori František Gurník, Agnesa Tetemonteová, Marta Šimonová, Ružena Rezničková, nás prezentovali tričkom so známym „srdcom belančan“. Preniesli sa cez svoje problémy, obmedzenia a seniorskú súťaž vyhrali. Kežmarský primátor dekoroval súťažné družstvo seniorov nášho mesta zlatými medailami. Po guláši, mali seniori možnosť využitia nesúťažných disciplín ako minigolf a petang.

Športové hry seniorov neboli len o súťažení, boli aj o stretnutiach, vzájomnej komunikácii a voľnej zábave, v ktorej sa seniori vždy vedú spontánne prejaviť a vzájomnú spoločnosť si užiť.

Mariana Mačáková

Vyhodnotenie preteku PLESNIVEC SkyRun

V sobotu 17. septembra 2022 sa po tretíkrát uskutočnili preteky v horskom behu **PLESNIVEC SkyRun** v Belianskych Tatrách. Podujatie zabezpečovalo Mesto Spišská Belá v úzkej spolupráci s Jánom Matavom ml. z OZ Tarahumar. Trať dlhá 26 km odbehlo spolu 96 pretekárov, ktorí prekonalí náročný terén. Od Hotela Magura v Ždiari vystúpili k Bielemu plesu, chaty Plesnivec a okolo Šumivého prameňa až do Tatranskej Kotliny, odkiaľ prebehli po cyklochodníku opäť k Hotelu Magura. Kumulované prevýšenie

predstavovalo spolu 1 300 metrov. Teší nás, že PLESNIVEC SkyRun je ako kvalitné bežecké podujatie zaradené do Slovenského pohára a je vyhľadávaným športovým podujatím. Pridanú hodnotu tejto akcii dodáva jedinečné prírodné prostredie.

Bežci súťažili v troch kategóriách:

Muži A (2003 – 1983)

1. Pavol Orolin (2:21:43) zo Spišského Bystrého, klub: Tatragoat Slovakia
2. Łukasz Zdanowski (2:26:15) z Poľska, klub ZdanowskiTeam
3. Andrej Sarvaš (2:26:57) z Piešťan, klub Skialp Klub Piešťany

Muži B 40 (1982 >)

1. Ján Ďurmek (2:27:56) z Valaskej Belej
2. Petr Biernawski (2:29:20) z Poľska, klub KS Kandahar
3. Ľubomír Griger (2:32:17) zo Svit, klub Tatragoat

Ženy A (2004 >)

1. Silvia Beláková (2:49:37) zo Smrečian
2. Katarzyna Fraczysta (2:59:02) z Poľska
3. Daniela Vorková (3:04:43) z Čadce, klub AK ČADCA

Víťazom 3. ročníka horského behu PLESNIVEC SkyRun gratulujeme a všetkým účastníkom ďakujeme za disciplinovanosť.

Autogramiáda Filipa Mešára v rodnom meste

V piatok 5. augusta 2022 sa v hokejbalovej hale v Spišskej Belej uskutočnila autogramiáda **Filipa Mešára**, 18-ročného hokejistu z nášho mesta, ktorého si v tohtoročnom drafte NHL vybral v prvom kole z 26. miesta kanadský klub **Montreal CANADIENS**. Práve na tomto hokejbalovom ihrisku sa to všetko začalo, kde Filip urobil svoje prvé „kroky“ na ľade, či na hokejbalovom asfalte. Filipov príbeh je o tom, ako sa malý chalan zo „Žingorky“ dostal do veľkej NHL, a to priamo do najslávnejšieho klubu tejto ligy – do „Canadiens“. Na autogramiádu prvého hokejistu zo Spišskej Belej, ktorý bol draftovaný do najlepšej hokejovej ligy sveta, prišlo okolo 600 jeho fanúšikov zo širšieho regiónu, dokonca aj zo Šariša či Liptova.

Autogramiádu zorganizoval **Mestský športový klub Spišská Belá**, za ktorý Filip hrával nielen hokejbal, ale aj futbal. A neskôr sa rozhodol pre hokej, aj keď popri ňom si vždy, keď mohol, prišiel zahrať aj hokejbalovú extraligu za Spišskú Belú, kde vždy vynikal a bol lídrovom družstva a mnohé úspechy v belianskom hokejbalu sa spájajú s jeho menom. A v našej hokejbalovej hale sme ho stretávali aj počas tejto zimy na ľade, resp. pred nedávnom si prišiel zahrať aj hokejbal s kamarátmi z nášho mesta.

Na úvod podujatia Filip zodpovedal na niekoľko otázok, ktoré mu položil prezident MŠK Spišská Belá **Štefan Biel'ak**. Následne primátor mesta **Jozef Kuna** zablahožela Filipovi k dosiahnutému úspechu a odovzdal mu hokejový dres s logom „Srdcom Belančan“. Filip si pozval na toto podujatie aj dvojicu trénerov z HK Poprad – **Jozefa Skokana** a **Radoslava Suchého**, ktorí ho v poslednom období v Poprade trénovali. Počas autogramiády „bežala“ v hale veľkoplošná projekcia, na ktorej sa objavilo vyše 80 Filipových fotografií a videí – od jeho prvých krokov na ľade až po tento tohtoročný draft do NHL.

Okrem podpisových kartičiek a plagátov, ktorých bolo pripravených dosť, organizátori pripravili aj dva veľké poster s fotografiami Filipa (v životnej veľkosti), pri ktorých sa bolo možné odfotiť a ktoré boli na záver Filipom podpísané a budú natrvalo umiestnené v hokejbalovej hale. Okrem toho sa fanúšikovia mohli s Filipom dosýta odfotiť, či si dať podpísať aj rôzne osobné či reklamné predmety. Aj sám Filip, ako uviedol, bol rád, že sa aspoň takýmto spôsobom mohol poďakovať svojim fanúšikom v rodnom meste za to, že mu držia palce a že ho podporujú.

Samotná autogramiáda, ktorá trvala vyše troch hodín, bola ozaj výnimočná tak, ako bol výnimočný aj draft prvého bel'ana do NHL. A bola veľmi dobre pripravená. Za jej organizáciu a podporu ďakujeme Mestu Spišská Belá, ako aj hokejbalistom a hokejistom MŠK Spišská Belá a za grafickú prípravu podpisovej kartičky a plagátu **Marekovi „Podolovi“ Podolinskému**. Kartičky a plagáty nám sponzorsky vytlačila **Tlačiareň Kežmarok GG – Martin Griglák**, za čo mu patrí veľké ĎAKUJEM, ako aj **Petrovi Frankovskému – Kraf s.r.o. Spišská Belá**, ktorý sa podieľal na zhotovení dvoch veľkoplošných posterov. Za fotografie z autogramiády ďakujeme **Pavlovi Humeníkovi**. Ale na záver treba poďakovať predovšetkým Filipovi, ktorý si dokázal nájsť čas vo svojom nahustenom programe na svoje rodné mesto. FILIP, ďakujeme a držíme palce, aby sa ti darilo! A na záver možno len dodať: nech je táto Filipova hokejová cesta pre mnohých, najmä tých najmenších veľkou inšpiráciou a vzorom, že ak sa chce, tak sa to dá. Treba mať aj pevnú vôľu, nestačí len talent ...

Štefan Biel'ak, prezident MŠK Spišská Belá

23. ročník Bela Mix Volley Cup 2022

Už 23. ročník jedného z najlepších volejbalových turnajov zmiešaných družstiev sa opäť uskutočnil v krásnom prostredí anglického parku kaštieľa v Strážkach. **Bela Mix Volley Cup** už tradične spojil volejbalistov a volejbalistky prakticky z celého Slovenska. 19 družstiev si zmeralo sily na ihriskách v štyroch skupinách.

Do nedeľného finále sa prebojovali družstvá pod názvami **Vegetáci** a 305. Po úpornom boji plnom krásnych volejbalových výmien sa z víťazstva tešilo družstvo **Vegetáci**. Za najlepšiu hráčku turnaja bola vyhlásená **Zuzana Lábiková** z **Prešova** a najlepšieho hráča **Vincent Rzyman** z **Popradu**.

Podakovanie patrí mestu Spišská Belá, páňovi primátorovi **Jozefovi Kunovi** ako prezidentovi turnaja, sponzorom turnaja a organizátorom **Marcelovi Banczikovi**, **Dušanovi Simonisovi**, **Jaroslavovi Dobešovi**, **Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti** a **Komunálnej poisťovni, a.s. Vienna Insurance Group**.

